

3E BESTUURS RAPPORTAGE 2023

Veenendaal maakt
plaats voor jou

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	3
INLEIDING	4
PROGRAMMA 1: FYSIEKE LEEFOMGEVING	11
PROGRAMMA 2: ECONOMIE, WERK EN ONTWIKKELING	16
PROGRAMMA 3: SOCIALE LEEFOMGEVING	19
PROGRAMMA 4: BURGER EN BESTUUR	28
PROGRAMMA 5: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN	31
PROGRAMMA 6: BEDRIJFSVOERING	33
VOORTGANG RISICO'S	35
BIJLAGEN	37

Inleiding

Algemeen

Voor u ligt de 3e bestuursrapportage 2023. De 3e bestuursrapportage is hoofdzakelijk financieel van aard en staat in het teken van het aanpassen van de bestaande ramingen en het prognosticeren van het rekeningresultaat. Tevens vindt u in de rapportage een actualisatie van de risico's. De inhoudelijke verantwoording op basis van de doelen zoals die zijn opgenomen in de Programmabegroting 2023-2026 maakt geen onderdeel uit van deze rapportage. Tussentijdse verantwoording hierover heeft reeds via de 1e en 2e bestuursrapportage plaatsgevonden. De eindverantwoording zal plaatsvinden in de jaarrekening 2023.

In deze bestuursrapportage wordt verantwoording afgelegd over de financiële afwijkingen ten opzichte van de actuele Programmabegroting 2023-2026 (primitieve programmabegroting inclusief nadien genomen raadsbesluiten zoals de 1e en 2e bestuursrapportage 2023). Deze rapportage heeft daarom voornamelijk betrekking op de financiële ontwikkelingen die zich in 2023 hebben voorgedaan na de 2e bestuursrapportage 2023 (met peildatum 1 september). De peildatum van deze rapportage is 1 november 2023.

Deze rapportage gaat in op afwijkingen, zowel wat betreft de baten en lasten, de geleverde goederen en diensten en indien daar aanleiding voor is de maatschappelijke effecten. In deze rapportages wordt in ieder geval aandacht besteed aan afwijkingen groter dan € 25.000,-.

Investeringskredieten

De Raad wordt voorgesteld om de volgende investeringsbedragen beschikbaar te stellen:

Herinrichting J.G. Sandbrinkstraat (€ 70.000)

Voor de herinrichting van de J.G. Sandbrinkstraat moest nog een lichtobject worden geplaatst. De ontwikkelende partij van het ICT gedeelte heeft zich tijdens het voorbereidingsproces in 2021 teruggetrokken met als gevolg dat een deel van de voorbereiding opnieuw gedaan moest worden. Dit heeft meer interne en externe kosten met zich meegebracht. De raming van de werkzaamheden was nog van voor de oorlog in Oekraïne en er is in de raming geen rekening gehouden met een veiligheidskeuring van het element in de openbare ruimte. Dit heeft geleid tot een tekort van € 70.000,-.

Opwaarderen fietspad Dijkstraat (€ 90.000)

Bij het aanvragen van het voorbereidingskrediet voor het fietspad bij de Dijkstraat is een te laag krediet ingeschat om dit project goed voor te kunnen bereiden. Er heeft een onderzoek plaatsgevonden om te kunnen beoordelen of er een volwaardig breed fietspad aangelegd kan worden. De gemaakte kosten voor adviesdiensten, waaronder milieukundig onderzoek en de contractvoorbereiding zijn hoger uitgevallen dan in het voorbereidingskrediet is geraamd. Hierdoor is een aanvullend voorbereidingskrediet noodzakelijk van € 90.000,-. Het uitvoeringskrediet wordt in 2024 aangevraagd.

Herinrichting Gerard Doustraat (€ 30.000)

De herinrichting van de Gerard Doustraat is duurder geworden doordat in deze straat een pilot heeft plaatsgevonden om gevelgroen en geveltuinjes te realiseren, om zo de straat groener te maken en klimaatbestendig. De pilot is in samenspraak met de bewoners gerealiseerd, het participatietraject en de communicatie hierover tijdens de realisatiefase kostten meer tijd dan vooraf geraamd. Hierdoor is een tekort ontstaan van € 30.000,-.

Herinrichting winkelcentrum Ellekoot (€ 67.500)

Bij de herinrichting van het winkelcentrum Ellekoot is een overschrijding op het budget ontstaan doordat er meer groen moest worden vervangen dan van tevoren was geraamd. De levensduur van een groot aantal bomen en struiken bleek matig. Om te zorgen dat

Winkelcentrum de Ellekoot er weer voor jaren mooi bij staat is ervoor gekozen om nieuwe bomen met een goede groeiplaats te planten en om het lagere groen ook te vervangen. Daarnaast heeft het aanleggen van de nieuwe laad- en losplaats meer gekost vanwege de speciale putten die geplaatst moesten worden en de complexe afstemming met alle betrokken partijen. Onder andere hierdoor is een tekort ontstaan van € 67.500,-.

Saldo 3e bestuursrapportage 2023

Uiteindelijk resulteert deze 3e bestuursrapportage 2023 (na verwerking van de mutaties in de bestemmingsreserves) in een positief saldo van € 901.000,- voor 2023. Voorgesteld wordt dit resultaat te storten in de algemene reserve.

Het raadsvoorstel bij de bestuursrapportage bevat een begrotingswijziging waarin we de financiële over- en onderschrijdingen aan u voorleggen.

Over te hevelen budgetten van 2023 naar 2024 e.v. jaren

In de rapportage wordt voorgesteld om een aantal budgetten over te hevelen van 2023 naar 2024 e.v. jaren. Het gaat specifiek om de volgende budgetten:

Programma	Omschrijving	Bedrag
	Meerjarige budgetten	
	1 Wegen straten en pleinen	€ 570.000
	1 Openbaar Groen	€ 465.000
	1 Project visie stadspark	€ 50.000
	1 Bestrijding maatschappelijke overlast	€ 29.000
	1 Stikstofdossier	€ 264.000
	1 Programma ENV	€ 2.800.000
	1 Ruimtelijke ordening	€ 52.000
	1 Duurzaam Veenendaal	€ 206.000
	2 Programma 3e fase ICT campus	€ 200.000
	2 Programma Vitale binnenstad	€ 500.000
	2 Citymarketing	€ 40.000
	2 Project vestigingsbeleid	€ 33.000
	2 Evementenbeleid	€ 73.000
	3 Beschermd wonen	€ 268.000
	3 Field labs preventie gezondheid	€ 158.000
	3 Algemeen onderwijsbeleid	€ 8.000
	3 Energie culturele instelling	€ 55.000
	3 Cultuur	€ 118.000
	3 Crisisherstelfonds	€ 550.000
	3 Projecten GGZ cliënten sociale basis	€ 100.000
	3 Arbeidsparticipatie	€ 600.000
	3 Programma sociaal domein	€ 37.000
	3 Project Maatje achter de voordeur	€ 66.000
	3 Preventieakkoord	€ 93.000
	4 Veiligheidsbeleid	€ 153.000
	Subtotaal over te hevelen meerjarige budgetten	€ 7.488.000
	Overige over te hevelen budgetten	
	1 Verkeersveiligheid	€ 277.000
	1 Verkeer	€ 61.000
	1 Drempels Veenderij	€ 250.000
	1 Wijkmanagement	€ 150.000
	1 Kerkenvisie	€ 50.000
	1 Wonen en leven omgevingsaanvragen	€ 100.000
	1 Volkshuisvesting	€ 60.000
	2 Marketing en promotieplan	€ 20.000
	2 Bernard van Kreelfonds	€ 15.000
	2 Herwaardering vakmanschap	€ 73.000
	2 Ondernemersdienstverlening	€ 23.000
	2 Visie bedrijventerrein	€ 25.000
	2 Innovatiefonds tbv bedrijfsleven	€ 14.000
	2 Selfiespot	€ 10.000
	3 Amateurkunstbeoefening	€ 30.000
	3 Project visie diversiteit en inclusie	€ 52.000
	3 Mantelzorg en werkgeverschap	€ 47.000
	3 Algemene voorziening jeugd	€ 77.000
	3 CJG	€ 150.000
	3 Schulphulpverlening beleid	€ 50.000
	6 Juridisch budget	€ 65.000
	6 Dataorganisatiemanagement	€ 57.000
	6 Datagredeven werken	€ 85.000
	6 Implementatie WOO	€ 70.000
	6 Tozo	€ 353.000
	Subtotaal overige over te hevelen budgetten	€ 2.164.000
Totaal		€ 9.652.000

Met de overheveling van de budgetten wordt bewerkstelligd dat de geplande activiteiten c.q. resultaten kunnen worden uitgevoerd en de resultaten worden behaald. Het opnieuw beschikbaar stellen van deze budgetten per 1 januari 2024 zorgt ervoor dat de afgesproken activiteiten geen vertraging oplopen. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar bijlage 4 in deze rapportage.

Financieel vertrekpunt

Het financieel vertrekpunt voor deze rapportage is de Programmabegroting 2023-2026, de 3e bestuursrapportage 2022, de 1e bestuursrapportage 2023, de Kaderbrief 2024-2027, de structurele effecten vanuit de meicirculaire 2023, het saldo van de 2e bestuursrapportage 2023 en het saldo van de Programmabegroting 2024-2027. De financiële gevolgen van de septembercirculaire 2023 zijn voor het jaar 2023 en de taakmutaties voor de jaren 2023 tot en met 2027 in deze rapportage verwerkt. De financiële consequenties van de algemene mutaties voor de jaren 2024 en verder worden meegenomen in de eerste bestuursrapportage 2024 en Kadernota 2025-2028. Voor de inzichtelijkheid van het meerjarenperspectief zijn deze consequenties in onderstaande tabel reeds opgenomen.

bedragen x € 1.000,-	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Saldi Programmabegroting 2023-2026	160	2.321	4.013	-10.100
Saldi septembercirculaire 2022	-	-	-	3.369
Saldi 3e bestuursrapportage 2022	-	-	-	-
Saldi decembercirculaire 2022	-	-	-	-
Verrekening saldo Programmabegroting 2023-2026 met de algemene reserve	-160	-	-	-
Amendementen Programmabegroting 2023-2026	-	-58	-53	-3
Subtotaal voor 1e bestuursrapportage 2023	0	2.263	3.960	-6.734
Saldi 1e bestuursrapportage 2023	-4.993	-240	-193	-176
Verrekening saldo 1e bestuursrapportage 2023 met de algemene reserve	4.993	-	-	-
Effecten Kaderbrief 2024-2027 (VRU 2024, Foodvalley 2024)	-	-352	-344	-220
Saldi Kaderbrief 2024-2027	-	-	-	-
Saldi meicirculaire 2023	-	3.651	5.519	5.099
Reservering loon- en prijsstijgingen	-	-2.239	-3.733	-4.016
Subtotaal voor 2e bestuursrapportage 2023	0	3.083	5.209	-6.047
Saldi 2e bestuursrapportage 2023	1.880	-433	-404	-398
Verrekening saldo 2e bestuursrapportage met de algemene reserve	-1.880	-	-	-
Ontwikkelingen Programmabegroting 2024-2027	-	-2.242	-961	-2.139
Verrekening saldo Programmabegroting 2024 met de algemene reserve	-	-408	-	-
Saldo voor 3e bestuursrapportage 2023	0	0	3.844	-8.584

Financiële effecten 3e bestuursrapportage 2023

In onderstaand overzicht vindt u de totaalbedragen voor de jaren 2023 tot en met 2026 van de financiële effecten c.q. ontwikkelingen zoals ze in deze rapportage zijn opgenomen.

In de bestuursrapportage hebben we een splitsing aangebracht tussen:

- financiële ontwikkelingen (afwijkingen) die effect hebben op het begrotingssaldo; deze ontwikkelingen zijn opgenomen en toegelicht bij de diverse programma's;
- budgettair neutrale afwijkingen; deze ontwikkelingen (die geen effect hebben op het begrotingssaldo, maar wel programma overschrijdend kunnen zijn) vindt u terug in bijlage 1.

Financiële effecten voor 2023

Deze rapportage laat voor het begrotingsjaar 2023 een verwacht positief saldo zien van €

901.000,-. De grootste afwijkingen die van invloed zijn op dit resultaat betreffen de hogere lasten Energietoeslag (€ 738.000,- nadelig), lagere lasten van bestrating door derden (€ 400.000,- voordelig), lagere lasten afschrijvingen (€ 210.000,- voordelig), lagere rente lasten lopende rekeningen (€ 229.000,- voordelig) en lagere lasten van het leerlingen vervoer € 200.000,- voordelig). Voorgesteld wordt om het voordeel van € 901.000,- te storten in de algemene reserve.

Financiële effecten voor 2024-2027

In de rapportage worden meerdere financiële ontwikkelingen gemeld die van invloed zijn op het meerjarenperspectief 2024-2027. U vindt deze ontwikkelingen terug bij de diverse programma's. Het financieel perspectief na deze bestuursrapportage laat een positief saldo zien van € 0,- in 2024, een positief saldo € 3.844.000,- in 2025 en een negatief saldo van € 8.584.000,- in 2026.

Bedragen x €1.000

Financieel overzicht (bedragen x € 1.000)	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten	-13.171	1.572	0	0
Baten	453	1.572	0	0
A. Saldo van baten en lasten 3e bestuursrapportage 2023	13.624	0	0	0
Onttrekkingen	160	0	0	0
Stortingen	12.883	0	0	0
B. Mutaties reserves 3e bestuursrapportage 2023	-12.723	0	0	0
Totaal 3e bestuursrapportage 2023 (A+B)	901	0	0	0

Financieel perspectief na verwerking 3e bestuursrapportage 2023

Het financiële perspectief voor de komende jaren ziet er, na verwerking van de financiële effecten uit deze rapportage, samenvattend als volgt uit:

bedragen x € 1.000,-	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Saldo voor 3e bestuursrapportage 2023	0	0	3.844	-8.584
Totaal 3e bestuursrapportage 2023	901	0	0	0
Financieel perspectief na 3e bestuursrapportage 2023	901	0	3.844	-8.584

Samenvatting financiële afwijkingen 3e bestuursrapportage 2023

Hieronder vindt u de financiële afwijkingen per programma.

Bedragen x €1.000

Programma	Raming 2023				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
1 Fysieke Leefomgeving					
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	0	0	125	5.384	-5.259
2.1A - Verkeer en vervoer	-847	400	0	0	1.247
2.1B - Verkeer en vervoer	-311	0	0	0	311
2.1C - Verkeer en vervoer	-150	0	0	0	150
5.5A - Cultureel Erfgoed	-125	0	0	0	125
5.7A - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-515	0	0	0	515
6.1C - Samenkracht en burgerparticipatie	-29	0	0	0	29
6.1D - Samenkracht en burgerparticipatie	0	28	0	0	28
7.4A - Milieubeheer	4	0	0	0	-4
7.4C - Milieubeheer	-206	0	0	0	206
7.4D - Milieubeheer	-3.064	0	0	0	3.064
8.1C - Ruimtelijke Ordening	-52	0	0	0	52
8.3B - Wonen en bouwen	-120	0	0	0	120
8.3D - Wonen en bouwen	65	0	0	0	-65
Totaal 1 Fysieke Leefomgeving	-5.349	428	125	5.384	519
2 Economie, Werk en Ontwikkeling					
0.10B - Mutaties reserves Economie, Werk en Ontwikkeling	0	0	0	1.026	-1.026
3.1A - Economische ontwikkeling	-156	0	0	0	156
3.1C - Economische ontwikkeling	-700	0	0	0	700
3.3B - Bedrijfsloket en -regelingen	-14	0	0	0	14
3.4A - Economische promotie	-83	0	0	0	83
3.4B - Economische promotie	-73	0	0	0	73
Totaal 2 Economie, Werk en Ontwikkeling	-1.026	0	0	1.026	0
3 Sociale Leefomgeving					
0.10C - Mutaties reserves Sociale Leefomgeving	0	0	0	2.468	-2.468
4.3A - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-300	0	0	0	300
5.2A - Sportaccommodaties	0	46	0	0	46
5.3B - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-203	0	0	0	203
6.1B - Samenkracht en burgerparticipatie	-70	0	0	0	70
6.1F - Samenkracht en burgerparticipatie	-52	0	0	0	52
6.1G - Samenkracht en burgerparticipatie	-697	0	0	0	697
6.2A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-207	0	0	0	207
6.3A - Inkomensregelingen	463	0	0	0	-463
6.3B - Inkomensregelingen	-100	0	0	0	100
6.4 - WSW en beschut werk	-27	0	0	0	27
6.5A - Arbeidsparticipatie	-600	0	0	0	600
6.72A - Jeugdhulp begeleiding	-37	0	0	0	37
6.72B - Jeugdhulp behandeling	3	0	0	0	-3
6.81 - Geëscaleerde zorg 18+	-268	0	0	0	268
6.81B - Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-66	0	0	0	66
7.1A - Volksgezondheid	-251	0	0	0	251
Totaal 3 Sociale Leefomgeving	-2.412	46	0	2.468	-10
4 Burger en Bestuur					

Programma	Raming 2023				
0.10D - Mutaties reserves Burger en Bestuur	0	0	35	3.375	-3.340
0.2 - Burgerzaken	35	0	0	0	-35
1.1A - Crisisbeheersing en Brandweer	-3.224	0	0	0	3.224
1.2 - Openbare orde en veiligheid	-151	0	0	0	151
Totaal 4 Burger en Bestuur	-3.340	0	35	3.375	0
5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien					
0.5 - Treasury	-229	0	0	0	229
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	-22	0	0	-22
0.8 - Overige baten en lasten	-210	0	0	0	210
Totaal 5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	-439	-22	0	0	417
6 Bedrijfsvoering					
0.10F - Mutaties reserves Bedrijfsvoering	0	0	0	630	-630
0.4G - Overhead (Juridische zaken)	-65	0	0	0	65
0.4J - Overhead (A&A)	25	0	0	0	-25
0.4Z - Overhead (Interne dienstverlening)	-212	0	0	0	212
9.914 - Algemeen Bijstand, Reintegratie en Participatie	-353	0	0	0	353
Totaal 6 Bedrijfsvoering	-605	0	0	630	-25
Gerealiseerd resultaat	-13.171	453	160	12.883	901

Prognose stand algemene reserve

Onderstaand vindt u de prognose van de stand van de algemene reserve. In deze prognose is nog geen rekening gehouden met het saldo van deze bestuursrapportage.

Stand algemene reserve (bedragen x € 1.000,-)	2023
Stand per 1/1	31.628
Mutaties Programmabegroting 2023-2026	306
Storting vanuit Projectenboek 2023	300
Resultaat Jaarstukken 2022	3.303
Resultaat 1e bestuursrapportage 2023	-4.993
Resultaat 2e bestuursrapportage 2023	1.880
Stand algemene reserve per 24-10-2023	32.424

Index 2024

In deze rapportage wordt voorgesteld om de hogere compensatie voor loon- en prijsstijgingen vanuit de septembercirculaire 2023 voor 2024 te verwerken ten gunste van de uitgavenbudgetten. Voor nadere informatie wordt verwezen naar bijlage 2.

Programma 1: Fysieke leefomgeving

Financiële ontwikkelingen Fysieke leefomgeving
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten				
2.1A - Verkeer en vervoer	-847	0	0	0
2.1B - Verkeer en vervoer	-311	0	0	0
2.1C - Verkeer en vervoer	-150	0	0	0
5.5A - Cultureel Erfgoed	-125	0	0	0
5.7A - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-515	0	0	0
6.1C - Samenkracht en burgerparticipatie	-29	0	0	0
7.4A - Milieubeheer	4	0	0	0
7.4C - Milieubeheer	-206	0	0	0
7.4D - Milieubeheer	-3.064	0	0	0
8.1C - Ruimtelijke Ordening	-52	0	0	0
8.3B - Wonen en bouwen	-120	0	0	0
8.3D - Wonen en bouwen	65	0	0	0
Totaal Lasten	-5.349	0	0	0
Baten				
2.1A - Verkeer en vervoer	400	0	0	0
6.1D - Samenkracht en burgerparticipatie	28	0	0	0
Totaal Baten	428	0	0	0
Saldo van baten en lasten	5.778	0	0	0
Onttrekkingen				
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	125	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	125	0	0	0
Stortingen				
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	5.384	0	0	0
Totaal Stortingen	5.384	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-5.259	0	0	0
Totaal 3e bestuursrapportage	519	0	0	0

Toelichting financiële ontwikkelingen

Lasten

2.1 - Verkeer en vervoer (voordeel € 1.308.000)

Wegen straten en pleinen (voordeel € 570.000)

Door ziekte en vacatures zullen een aantal onderhoudswerkzaamheden nog wel worden voorbereid dit jaar maar pas in 2024 worden uitgevoerd. Voorgesteld wordt om voor uitvoering van het groot onderhoud asfalt in de Batterijen, fietspaden en de verkeersveiligheidsmaatregelen in Petenbos en overige locaties een bedrag van € 570.000 over te hevelen van 2023 naar 2024 voor het benodigde groot onderhoud.

Fysieke maatregelen vergroten verkeersveiligheid (voordeel € 277.000)

De raad heeft een bedrag van € 277.000,- beschikbaar gesteld voor verkeersremmende maatregelen op diverse plaatsen in de gemeente. Dit gebeurt met 50% provinciale cofinanciering. Deze subsidie is 2 jaar geldig. Deze bijdrage hebben we inmiddels ontvangen. Vanwege capaciteitsproblemen hebben de uitvoeringswerkzaamheden vertraging opgelopen. De voorbereidende werkzaamheden zijn gestart. De uitvoering is gepland in het 3e kwartaal van 2024. Voorgesteld wordt om € 277.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

Verkeer (voordeel € 61.000)

In september 2022 is een inloopbijeenkomst gehouden voor het instellen van

parkeerverboden op de bedrijventerreinen Faktorijs/De Vendel, Compagnie en Compagnie-oost. Voor drie straten op de Faktorijs/De Vendel waar parkeerproblemen waren, zijn inmiddels de verkeersbesluiten definitief. De maatregelen worden indien mogelijk (afhankelijk van weersomstandigheden en beschikbaarheid aannemer) dit jaar nog uitgevoerd. Voor de Compagnie en Compagnie-oost zijn de ontwerp-verkeersbesluiten gepubliceerd. Daarop zijn zienswijzen ontvangen. Deze zienswijze zijn van een reactie voorzien. In oktober wordt het verkeersbesluit gepubliceerd. Vanwege de bezwaartermijn betekent dit dat de uitvoering in 2024 kan plaatsvinden en dat circa € 30.000 meegenomen moet worden van 2023 naar 2024 om deze maatregelen te kunnen uitvoeren.

In een motie is door de raad € 50.000 beschikbaar gesteld voor maatregelen Van Essenlaan. Dit budget is opgebouwd uit een deel inventarisatie en een deel voor maatregelen.

Onderzoeksbureau XTNT heeft een inventarisatie uitgevoerd, deze is inmiddels via een RIB met de raad gedeeld. Het restant van het budget (circa € 31.000) willen we meenemen van 2023 naar 2024 om volgend jaar een aantal maatregelen te kunnen uitvoeren.

Voorgesteld wordt om totaal € 61.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

Aanleg drempels in de Veenderij (voordeel € 250.000)

Vanwege capaciteitsproblemen hebben de werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van drempels in de Veenderij vertraging opgelopen. De voorbereidende werkzaamheden voor de aanleg van drempels in de Veenderij zijn nu nagenoeg afgerond. De aanbesteding vindt in het vierde kwartaal plaats. De uitvoering volgt in het 1e kwartaal van 2024.

Voorgesteld wordt om € 250.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

Wijkmanagement (voordeel € 150.000)

Via de programmabegroting is voor 2023 een budget van € 200.000 beschikbaar gesteld om initiatieven uit de samenleving in te kunnen vullen. Het uitgangspunt is dat reguliere budgetten worden ingezet om deze initiatieven honoreren. In die gevallen dat dit niet mogelijk is maar de wijkmanagers het initiatief wel zinvol achten wordt het budget voor Quick Wins ingezet. Op dit moment is circa € 50.000 besteed (of bestemd) voor diverse initiatieven. Voor het restantbudget (circa € 150.000) wordt voorgesteld dit over te hevelen van 2023 naar 2024.

5.5A - Cultureel Erfgoed (voordeel € 125.000)

Inkomensoverdracht overige overheden (voordeel € 75.000)

In 2023 is een subsidiebudget beschikbaar van ruim € 138.000,-. Tot op heden zijn er 2 subsidieverzoeken ingediend en voorlopig vastgesteld ter hoogte van ruim € 22.000,-. Met een aantal eigenaren worden gesprekken gevoerd over in te dienen verzoeken. Het voorstel is om het in 2023 beschikbare budget met € 75.000 af te ramen.

Kerkenvisie (voordeel € 50.000)

Vanwege het ontbreken van capaciteit in verband met vacatures is er nog geen start gemaakt met de kerkenvisie. Het voorstel is om het beschikbare budget van € 50.000,- bij de 3e bestuursrapportage af te ramen en over te hevelen van 2023 naar 2024.

5.7A Openbaar groen en (openlucht) recreatie (voordeel € 515.000)

Overheveling budget naar 2024 t.b.v. openbaar groen (renovatie), BOSS (bewegen, ontmoeten, spelen en sporten) en Project visie Stadspark.

Openbaar groen (voordeel € 360.000) en Speelvoorzieningen (voordeel € 105.000)

In de 2e Berap is een overheveling al aangekondigd voor het openbaar groen en de speelvoorzieningen. Mede vanwege de noodzaak om diensten en leveringen voor groen en speelvoorzieningen Europees aan te besteden is in 2022 achterstand ontstaan in de uitvoering van renovaties van groen- en speelvoorzieningen. In 2023 hebben we, naast het reguliere werk, een flink deel van de achterstand in kunnen halen. Daarnaast implementeren we het nieuwe BOSS-principe op speel- en sportplekken. Hiervoor zijn eveneens nieuwe raamcontracten nodig, die Europees aanbesteed worden. De aanbesteding wordt in het eerste kwartaal van 2024 afgerond. De laatste inhaalslag maken we in 2024. Voor het over

te hevelen bedrag is een concrete bestemming aanwezig. De projecten zijn al in voorbereiding en participatietrajecten in gang gezet. Voorgesteld wordt om voor geplande groenrenovaties en het implementeren van het nieuwe BOSS-principe op speel- en sportplekken de hiervoor beschikbare middelen ad € 465.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

Project visie Stadspark (voordeel € 50.000)

De middelen voor het Project visie Stadspark zijn voor meerjarig gebruik beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt € 50.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

6.1C - Samenkracht en burgerparticipatie (voordeel € 29.000)

Voor de bestrijding van maatschappelijke overlast en verloedering is in het verleden door het Rijk meerjarig geld beschikbaar gesteld. Hier geldt geen terugbetalingsverplichting meer richting het Rijk. Eerder is besloten om deze middelen voor dit doel te blijven aanwenden. Het restant budget (€ 29.000,-) is in 2023 niet besteed. Voorgesteld wordt dit budget over te hevelen van 2023 naar 2024.

7.4A - Milieubeheer (nadeel € 4.000)

Vanuit de september circulaire 2023 is € 4.000 ontvangen tbv milieubeheer. In deze rapportage worden de middelen toegevoegd aan het budget milieubeheer.

7.4C - Milieubeheer (voordeel € 206.000)

Duurzaam Veenendaal (voordeel € 206.000)

Bij het vaststellen van de programmabegroting zijn (eenmalig) middelen opgenomen om te komen tot een circulair, klimaatadaptief en waterrobuust Veenendaal. Het heeft echter moeite gekost de benodigde personele capaciteit te werven om invulling te geven aan onze ambities. Hierdoor is het voor deze doelen toegekende budget deels onbenut gebleven. Omdat de doelen wel gerealiseerd moeten worden stellen wij voor de niet benutte middelen ad € 206.000 over te hevelen van 2023 naar 2024 via de reserve meerjarige middelen ten gunste van de opgave duurzaamheid.

7.4D - Milieubeheer (voordeel € 3.064.000)

Stikstofdossier (voordeel € 264.000)

Van het budget voor het stikstofdossier resteert naar verwachting per 31 december 2023 een bedrag van € 264.000. Deze middelen zijn voor meerjarig gebruik beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt dit resterende budget ad € 264.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

Programma Energieneutraal Veenendaal 2035 (voordeel € 2.800.000)

Van het budget voor het programma Energieneutraal Veenendaal 2035 resteert naar verwachting per 31 december 2023 een bedrag van € 2.800.000. Deze middelen zijn voor meerjarig gebruik beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt dit resterende budget ad € 2.800.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

8.1C Ruimtelijke ordening (voordeel € 52.000)

Om gedurende de eerste maanden waarin de Omgevingswet van kracht is, de lijnorganisatie te ondersteunen, is verzocht om het programmateam tot 1 april 2024 actief te houden. De verwachte kosten van deze eerste maanden schatten we in op circa € 52.000 en kunnen gedekt worden uit de resterende middelen van 2023. Voorgesteld wordt dit resterende budget ad € 52.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

8.3B - Wonen en bouwen (voordeel € 120.000)

Welstandstoezicht (voordeel € 20.000)

Aangezien in 2023 het aantal aanvragen omgevingsvergunning minder is dan gemiddeld, wordt het budget welstandsadviesing niet volledig benut. Het voorstel is om het budget met € 20.000,- af te ramen.

Wonen en leven omgevingsaanvragen algemeen (voordeel € 100.000)

Via het gemeentefonds is een budget beschikbaar gesteld voor het implementeren van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Deze wet treedt vanaf 2024 gefaseerd in werking.

Omdat het implementatieproces nog niet is afgerond wordt voorgesteld om een budget van € 100.000,- bij de 3e bestuursrapportage af te ramen en over te hevelen van 2023 naar 2024.

8.3D - Wonen en bouwen (nadeel € 65.000)

Volkshuisvesting (voordeel € 60.000)

De wet goed verhuurderschap is al op 1 juli 2023 ingegaan, maar op 1 januari 2024 moet de gemeente effectief erop zijn ingericht. Dit door middel van onder andere het inrichten van een meldpunt (dit is vormvrij). Het is op dit moment onduidelijk wat er aan meldingen te verwachten is en wat dit betekent voor de opvolging. Ter voorbereiding organiseren we een basisstructuur om meldingen op te kunnen volgen. Gezien de onzekerheid ten aanzien van de werkzaamheden na 1 januari 2024, wordt voorgesteld om van het invoeringsbudget € 60.000,- over te hevelen van 2023 naar 2024.

Startersleningen (nadeel € 125.000)

Volgens het bestaande beleid worden de rentekosten van de startersleningen ten laste gebracht van de reserve starters -en blijversleningen. De rentekosten bedragen in 2023 € 125.000,-. Door de verrekening via de reserve verloopt deze mutatie budgettair neutraal.

Baten

2.1A - Vekeer en vervoer (voordeel € 400.000)

Voor het uitvoeren van werkzaamheden voor derden is dit jaar een grote inhaalslag gemaakt in de achterstand in het in rekening brengen van de kosten. Hierdoor is ruim € 400.000 meer aan inkomsten binnengekomen waarvan de uitgaven reeds in voorgaande jaren zijn verantwoord.

6.1D - Samenkracht en burgerparticipatie (voordeel € 28.000)

Voor het begrotingsjaar 2023 is het huurregister geactualiseerd waardoor er een hogere huuropbrengst wordt gerealiseerd van € 28.000.

Reservemutaties

Reserve starters- en blijversleningen : onttrekking(€ 125.000

zie startersleningen

Reserve meerjarige middelen: storting (€ 5.384.000)

Betreft overheveling van 2023 naar 2024 voor een bedrag van € 5.384.000.

Risico's/ ontwikkelingen Fysieke leefomgeving

Vastgoed ontmoetingshuis:

In het kader van transparantie maar ook proactief elkaar informeren heeft het bestuur van de beheerstichting Ontmoetingshuis medegedeeld dat de verwachting is dat het tekort voor 2023 (€ 473.252,-) lager ingeschat wordt dan begroot. Voor het 1e halfjaar 2023 was een tekort begroot van ca. € 237.000,-. Het gerealiseerd tekort in het 1e halfjaar bedraagt ca. € 103.000,-. Uit de halfjaarcijfers blijkt dat met name de veel lagere energiekosten en verrekenbare btw (€ 97.000,-) de oorzaak is van het lagere tekort.

De definitieve energielasten over 2023 zullen dus het uiteindelijke resultaat over 2023 bepalen en zullen naar verwachting een positief effect hebben op het uiteindelijk te realiseren resultaat over 2023. Bij de jaarrekening 2023 zullen we hierop terugkomen.

Parkeren

Doordat de indexering van een aantal beheerposten in de parkeerexploitatie afwijkt van de indexatie in de begroting komen de beheerkosten boven begroting uit (circa € 50.000). In de jaarrekening worden de consequenties verwerkt en verrekend met de reserve parkeren.

Kiosk Hoofdstraat

Onderhandelingen over de aankoop van de kiosk in de Hoofdstraat (bij het Scheepjeshofplein) zijn gestart. Na verwerving zal de kiosk worden gesloopt en de locatie zal opnieuw worden ingericht. Dekking van de kosten wordt gevonden uit de boven budget gerealiseerde opbrengst van verkochte gronden.

Project Dragonder Noord

In verband met de Oekraïnebrief die de gemeente heeft verstuurd betreffende sterk stijgende kosten op gebied van materiaal en brandstofkosten verwachten we 180K extra kosten op het project Dragonder Noord.

Programma 2: Economie, Werk en Ontwikkeling

Financiële ontwikkelingen Economie, Werk en Ontwikkeling
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten				
3.1A - Economische ontwikkeling	-156	0	0	0
3.1C - Economische ontwikkeling	-700	0	0	0
3.3B - Bedrijfsloket en -regelingen	-14	0	0	0
3.4A - Economische promotie	-83	0	0	0
3.4B - Economische promotie	-73	0	0	0
Totaal Lasten	-1.026	0	0	0
Saldo van baten en lasten	1.026	0	0	0
Stortingen				
0.10B - Mutaties reserves Economie, Werk en Ontwikkeling	1.026	0	0	0
Totaal Stortingen	1.026	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-1.026	0	0	0
Totaal 3e bestuursrapportage	0	0	0	0

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

3.1A - Economische ontwikkeling (voordeel € 156.000)

Opstellen marketing en promotieplan (voordeel € 20.000)

We hebben in 2022 een subsidie van € 80.000 van de provincie ontvangen, ten behoeve van de organisatie van het centrum. Hiervoor dienen we drie projecten uit te voeren. Twee van deze projecten zijn afgerond (herverkiezing BIZ en bureau binnenstad).

Het derde project, opstellen marketing en promotieplan, wordt uitgevoerd door Winkelstad. Zodra Winkelstad dit plan gaat uitvoeren, zullen we het bij dit plan behorende subsidiebedrag van € 20.000, overmaken. De verwachting is dat Winkelstad het plan uiterlijk begin 2024 zal opleveren. Voorgesteld wordt om € 20.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

Bernard van Kreelfonds (voordeel € 15.000)

Binnen dit taakveld staat tevens de extra gemeentelijke bijdrage aan het Bernhard van Kreelfonds begroot. De verwachting is dat hier in 2024 nog gebruik van wordt gemaakt. Voorstel is dit bedrag van € 15.000,- over te hevelen van 2023 naar 2024.

Herwaardering vakmanschap (voordeel € 73.000)

In 2021 was dit project bedoeld om meer aandacht te geven in het primair en voortgezet onderwijs aan techniek en aan wetenschap. In de afgelopen jaren bleek dat scholen zelf meer middelen ontvingen om dit zelf te organiseren en de meeste hebben dit inmiddels binnen hun eigen curriculum ondergebracht. In samenspraak met het lokale bedrijfsleven en onderwijs willen we vanuit het thema Herwaardering Vakmanschap in 2024 een campagne organiseren om vakmanschap in brede zin te promoten. Het voorstel is om het restantbudget van € 73.000,- over te hevelen van 2023 naar 2024 om deze campagne in 2024 uit te kunnen voeren.

Ondernemersdienstverlening (voordeel € 23.000)

In verband met personele wijzigingen is de uitvoering van het plan van aanpak voor dit project vertraagd. Er ligt inmiddels een nieuwe versie van dit plan van aanpak waarvan de uitvoering in 2024 is gepland. Voorgesteld wordt om € 23.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

Visie bedrijfsterreinen (voordeel 25.000)

De uitvoering van een aantal acties uit de Visie Bedrijventerreinen is vertraagd vanwege het

niet kunnen invullen van een vacature. De uitvoering is nu voorzien in 2024 vandaar het voorstel om dit bedrag, ad € 25.000, over te hevelen van 2023 naar 2024.

3.1C Economische ontwikkelingen (voordeel € 700.000)

Programma 3e fase ICT Campus (voordeel € 200.000)

Van het budget voor het programma ICT Campus 3e fase resteert naar verwachting per 31 december 2023 een bedrag van € 200.000. Deze middelen zijn voor meerjarig gebruik beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt dit resterende budget ad € 200.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

Programma Vitale Binnenstad (voordeel € 500.000)

Vanuit Programma Vitale Binnenstad is de verwachting dat er per 31 december 2023 € 500.000,- resteert. Deze middelen zijn voor meerjarig gebruik beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt dit resterende budget ad € 500.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

3.3B - Bedrijfsloket en -regelingen (voordeel € 14.000)

Innovatiefonds tbv bedrijfsleven

In totaal is er € 100.000,- beschikbaar. Hiervan resteert naar verwachting eind 2023 een bedrag van € 14.000,-. Het voorstel is om dit bedrag ad € 14.000 over te hevelen van 2023 naar 2024 om deze regeling te kunnen financieren.

3.4 - Economische Promotie (voordeel € 156.000)

Selfiespot (voordeel € 10.000)

De plannen voor de selfiespot zijn al wel uitgewerkt, maar de uitwerking volgt pas als we de eerste fase "vergroening plein bij de van Kreelpoort" ,welke later is opgestart, hebben afgerond. Nu zijn we volop bezig en we hopen het 4e kwartaal 2023 of anders begin 2024 de eerste fase op te leveren en daarna volgt de selfiespot. Voorgesteld wordt om € 10.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

Citymarketing (voordeel € 40.000)

Het merk Veenendaal gaat zich naast branding ook op citymarketing toeleggen. De gemeente gaat € 20.000 per jaar inzetten. Definitieve vaststelling van de uitwerking van de citymarketingplannen volgt in de stuurgroep van november 2023.

We nemen graag de resterende ruimte uit het promotiebudget 2023 (groot € 40.000) mee voor de periode (2024-2025) zodat we dan middelen hebben om uitvoering te geven aan citymarketing voor de komende twee jaar. Voorgesteld wordt dit resterende budget ad € 40.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

Project vestigingsbeleid (voordeel € 33.000)

In verband met personele wijzigingen is de uitvoering van het plan van aanpak voor dit project vertraagd. Er ligt inmiddels een geactualiseerde versie van dit plan van aanpak waarvan de uitvoering in 2024 is gepland. Voorgesteld wordt dit resterende budget ad € 33.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

Evenementenbeleid (voordeel € 73.000)

Evenementenbeleid (voordeel € 73.000) Voorgesteld wordt het restant budget 2023 van € 73.000,- over te hevelen van 2023 naar 2024 en in dat jaar beschikbaar te stellen voor het evenementenbeleid. De redenen hiervoor zijn: voor 2024 e.v. jaren zal nieuw Evenementenbeleid worden vastgesteld; door stijgende kosten nemen de totale kosten voor het organiseren van een evenement nog steeds toe, waardoor niet alleen het aantal aanvragen om subsidie mogelijk zal toenemen, maar er ook subsidieaanvragen voor hogere bedragen worden ingediend en deze trend zet zich ook in 2024 door.

Reservemutaties

Reserve meerjarige middelen: storting (€ 1.026.000)

Betreft overheveling van 2023 naar 2024 voor een bedrag van € 1.026.000.

Risico's/ ontwikkelingen Economie, Werk en Ontwikkeling

Arbeidsmarktontwikkelingen

In de UWV-prognose van september 2023 wordt gemeld dat het aantal WW-uitkeringen in augustus 2023 is gestegen. Dit in tegenstelling tot de maanden ervoor. Deze toename was 2,8% en in lijn met de landelijke stijging van 2,9%. Voor eerst in lange tijd stegen ook de WW-uitkeringen op jaarbasis: met 1% in Foodvalley en 3% in Nederland.

Onder de economische krimp is er geen duidelijke omslag op de arbeidsmarkt zichtbaar. Sterker: in het tweede kwartaal van 2023 steeg het aantal vacatures in Foodvalley tot ruim 9.000 en daalde het aantal beschikbare werkzoekenden. Hierdoor nam de krapte in de regio juist weer toe. Landelijk is dezelfde ontwikkeling te zien.

Er werken ruim 8 duizend werknemers in de ICT-sector in de regio Foodvalley. Het UWV verwacht volgend jaar in deze sector de sterkste banengroei: een toename van 2,6% in de regio. De banengroei komt doordat digitalisering steeds meer sectoren afhankelijk maakt van ICT-personeel. De regionale vraag naar ICT'ers is dan ook groot: in september stonden 550 vacatures open. Bovendien is de arbeidsmarkt voor deze beroepsgroep zeer krap. Voor werkgevers is -en blijft- het dus moeilijk om personeel te vinden.

Programma 3: Sociale leefomgeving

Financiële ontwikkelingen Sociale leefomgeving
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten				
4.3A - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-300	0	0	0
5.3B - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-203	0	0	0
6.1B - Samenkracht en burgerparticipatie	-70	0	0	0
6.1F - Samenkracht en burgerparticipatie	-52	0	0	0
6.1G - Samenkracht en burgerparticipatie	-697	0	0	0
6.2A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-207	0	0	0
6.3A - Inkomensregelingen	463	0	0	0
6.3B - Inkomensregelingen	-100	0	0	0
6.4 - WSW en beschut werk	-27	0	0	0
6.5A - Arbeidsparticipatie	-600	0	0	0
6.72A - Jeugdhulp begeleiding	-37	0	0	0
6.72B - Jeugdhulp behandeling	3	0	0	0
6.81 - Geëscaleerde zorg 18+	-268	0	0	0
6.81B - Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-66	0	0	0
7.1A - Volksgezondheid	-251	0	0	0
Totaal Lasten	-2.412	0	0	0
Baten				
5.2A - Sportaccommodaties	46	0	0	0
Totaal Baten	46	0	0	0
Saldo van baten en lasten	2.458	0	0	0
Stortingen				
0.10C - Mutaties reserves Sociale Leefomgeving	2.468	0	0	0
Totaal Stortingen	2.468	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-2.468	0	0	0
Totaal 3e bestuursrapportage	-10	0	0	0

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

4.3A - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (voordeel € 300.000)

Vervoer leerlingen (voordeel € 200.000)

In 2023 verwachten we ca. € 200.000,- over te houden op het leerlingenvervoer. Op basis van de werkelijke uitgaven t/m september blijkt dat het budget niet volledig ingezet hoeft te worden. Dit komt oa doordat er in 2023 minder ritten zijn/worden gemaakt. . Het restantbudget 2023, van € 200.000 wordt in deze rapportage incidenteel afgeraamd. In de Programmabegroting 2024-2027 is het budget leerlingenvervoer structureel met € 200.000 verlaagd.

Algemeen onderwijsbeleid

In verband met andere prioriteiten en het niet kunnen vinden van een geschikt extern bureau die de 5-jaarlijks afrekening kan opstellen voor het openbaar onderwijs in 2023, wordt de 5-jaarlijkse afrekening opgesteld in 2024. Voorgesteld wordt om het hiervoor in 2023 beschikbaar gestelde bedrag, ad € 8.000, over te hevelen van 2023 naar 2024.

De raad van de gemeente Veenendaal heeft in 2016 een amendement aangenomen. Met een beschikbaar bedrag van € 250.000 is de opdracht gegeven om ICT gebruik in de scholen te stimuleren en te ondersteunen. Over de uitvoering bent u hierover - op hoofdlijnen- geïnformeerd via de bestuursrapportages. Er heeft de afgelopen jaren samen

met de scholen een gedegen uitvoering plaatsgevonden. In 2022 en 2023 zijn geen aanvragen meer ingediend. Het project Meet je Leefomgeving wordt nog verantwoord. In 2023 is een update over het ICT fonds verstuurd aan vertegenwoordigers onderwijsveld. Desgevraagd zijn er op dit moment geen ICT projecten op stapel. Wij denken dat de doelstelling uit het amendement, te weten dat de overheid het onderwijs stimuleert om meer ICT te gebruiken in de lessen, door middel van de activiteiten uit het ICT fonds, is gerealiseerd. De middelen vanuit het amendement zijn goed besteed en hebben er voor gezorgd dat de scholen extra stappen hebben kunnen zetten. De deelnemende scholen hebben de kennis en kunde in huis om ICT een onderdeel te laten zijn van het lesprogramma. De gemeente heeft daar een actieve bijdrage aan geleverd. Consequenties: Er is geen einddatum genoemd in het amendement. De afsluiting van de uitvoering van het ICT fonds heeft geen gevolgen voor de gemeente. Het restant van het ICT fonds ad 52.000 euro wordt afgeraamd en vloeit terug naar de algemene middelen. Vervolg: Hiermee is de uitvoering van het amendement afgerond

Peuterwerk (voordeel € 40.000)

In verband met o.a. de terugvorderingen van de subsidies 2022 houden we incidenteel budget over op het budget peuterwerk 2023. Het overschot 2023 wordt in deze bestuursrapportage afgeraamd.

5.3B - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (voordeel € 203.000)

Energie culturele instelling (voordeel € 55.000)

In de 3e bestuursrapportage 2022 is een bedrag van € 55.000,- overgeheveld naar 2023 ter compensatie van de stijgende energielasten in 2022 en 2023 voor de culturele instellingen. Bij de uitwerking van het crisisherstelfonds zou bekeken worden of dit bedrag nog nodig was ter compensatie van de hoge energielasten van de instellingen. Door een capaciteitsprobleem is de uitvoering van het crisisherstelfonds in 2023 nog niet opgepakt. De verwachting is dat pas eind 2023 gestart kan worden met de uitvoering. Voorgesteld wordt om het bedrag ad. € 55.000,- over te hevelen van 2023 naar 2024 en beschikbaar te stellen.

Cultuur (voordeel € 118.000 tw € 65.000 en € 53.000)

Stijgende energielasten € 65.000

In de 3e bestuursrapportage 2022 is een bedrag van € 65.000,- overgeheveld naar 2023 ter compensatie van de stijgende energielasten in 2022 en 2023 voor de culturele instellingen. Bij de uitwerking van het crisisherstelfonds zou bekeken worden of dit bedrag nog nodig was ter compensatie van de hoge energielasten van de instellingen. Door een capaciteitsprobleem is de uitvoering van het crisisherstelfonds in 2023 nog niet opgepakt. De verwachting is dat pas eind 2023 gestart kan worden met de uitvoering. Voorgesteld wordt om het bedrag ad. € 65.000,- over te hevelen van 2023 naar 2024.

Implementatie beeldende kunst € 53.000

Daarnaast ligt er vanuit de cultuurvisie de opdracht nieuw beleid voor de beeldende kunst op te stellen. Voor de ontwikkeling van het beleid en de daaruit voortkomende implementatie voor de beeldende kunst is € 53.000 in 2023 beschikbaar. De opstelling en implementatie van dit beleid vinden dit jaar niet meer plaats en staan gepland voor 2024. Voorgesteld wordt daarom om € 53.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

Amateurkunstbeoefening (voordeel € 30.000)

Vanuit de cultuurvisie ligt er de opdracht de zaalhuurregeling aan te passen. Deze nieuwe regeling is opgesteld en gaat, na vaststelling, in op 1 januari 2024. Hiervoor wordt € 30.000,- overgeheveld van 2023 naar 2024.

6.1B - Samenkracht en burgerparticipatie (voordeel € 70.000)

Kinderopvang (voordeel € 50.000)

De budgettaire ruimte binnen het budget Kinderopvang van € 50.000 in 2023 wordt in deze rapportage afgeraamd.

Algemene voorziening jeugd (voordeel € 20.000)

Het beschikbare budget voor de algemene voorzieningen voor de jeugd, is in 2023 niet volledig besteed. Bij het budget voor de jeugdsubsidies resteert naar verwachting een bedrag van € 20.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag ad € 20.000 over te hevelen van 2023 naar 2024 ter dekking van activiteiten voor de jeugd die onder meer volgen vanuit het IBK.

6.1F - Samenkracht en burgerparticipatie (voordeel € 52.000)

Project Visie Diversiteit en Inclusie (voordeel € 52.000)

Deze middelen zijn vorig jaar meegenomen ter ondersteuning van het project Visie Diversiteit en Inclusie. De planning van dit project heeft in 2023 vertraging opgelopen waardoor de feitelijke uitvoering pas grotendeels in 2024 plaats gaat vinden. Het voorstel is dan ook om deze middelen ad € 52.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

6.1G - Samenkracht en burgerparticipatie (voordeel € 697.000)

Crisisherstelfonds (voordeel € 550.000)

De uitwerking van het crisis herstelfonds zou rond de zomer van 2023 worden opgepakt. Echter door een capaciteitsprobleem is de uitvoering van het crisisherstelfonds nog niet opgepakt. De verwachting is dat pas eind 2023 gestart kan worden met de uitvoering. Voorgesteld wordt om een bedrag ad. € 550.000,- over te hevelen van 2023 naar 2024.

Mantelzorg en werkgeverschap. (voordeel € 47.000)

Bij de jaarrekening is er middels een resultaatbestemming € 50.000,- beschikbaar gesteld om in 2023 meer aandacht te geven aan de combinatie van mantelzorg en werkgeverschap. We hebben opdracht gegeven aan het bureau Jong en Veer om samen met Veens Welzijn hier verder invulling aan te geven. Hiervoor is er door Jong en Veer een plan van aanpak gemaakt. Een deel van de uitvoering valt in 2023 en een deel van de uitvoering valt in 2024. Om ook volgend jaar verdere invulling te kunnen geven aan dit plan wordt voorgesteld om de resterende middelen ad € 47.000 over te hevelen van 2023 naar 2024. Dit geeft ons de mogelijkheid om het project uit te breiden waar nodig en invulling te geven aan het ondersteunen van onze mantelzorgers.

Projecten GGZ cliënten sociale basis (voordeel € 100.000)

De aanvragen en meldingen voor Wmo voorzieningen nemen toe. Onder andere de wachtlijsten in de GGZ spelen hier een rol in. Voor 2023 is er eenmalig budget van € 100.000,- opgenomen in de begroting om extra in te zetten op het versterken van de sociale basis voor inwoners met GGZ gerelateerde vragen. Hiervoor is eerst een inventarisatie gemaakt van mogelijke initiatieven die hier goed op aansluiten. De inventarisatie heeft meer tijd gekost dan voorzien. Het is wel haalbaar om in 2023 een keuze te maken wat we gaan doen maar de uitvoering zal met name in 2024 liggen. Voorgesteld wordt om deze middelen ad € 100.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

6.2A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen (voordeel € 207.000)

Algemene voorziening jeugd (voordeel € 57.000)

Bij de Jaarstukken 2022 zijn het resterende budget voor de transformatie van het jeugdbeleid en de extra ontvangen middelen voor jeugdbeleid vanuit de decembercirculaire 2022, in totaal € 57.000, overgeheveld van 2022 naar 2023. Dit mede ter dekking van de risico's op de inhoudelijke beleidsprogramma's Proeftuin en Hervormingsagenda. Deze risico's hebben zich in 2023 niet in geld vertaald, waardoor de middelen nog beschikbaar zijn.

Voorgesteld wordt om het nog beschikbare budget, ad € 57.000, over te hevelen van 2023 naar 2024 en eenmalig te gebruiken voor de consultatiefunctie van het CJG. Gecertificeerde Instellingen (een wettelijk verwijzer naar jeugdhulp) zijn vanuit het Toekomstscenario Jeugd – en Gezinsbescherming verplicht om af te stemmen met het lokale team (dus het CJG) over de in te zetten jeugdhulp. Het CJG kent namelijk het lokale aanbod het best. Hiervoor is extra capaciteit nodig bij het CJG. De beschikbare middelen kunnen hiervoor in 2024 worden

ingezet. Voor 2025 hopen we voor deze functie meer duidelijkheid te hebben over de structurele financiering van deze functie.

CJG (voordeel € 150.000)

In de Programmabegroting is voor 2023 en volgende jaren € 150.000 opgenomen als ontwikkel- en implementatiebudget voor jeugd. Dit budget is onder meer beschikbaar gesteld voor de verwachte ontwikkelingen vanuit de Hervormingsagenda.

De implementatie van de Hervormingsagenda jeugd heeft echter voor 2023 nog niet geleid tot concrete acties en projecten. De VNG en alle landelijke partners bereiden dit nu voor. Ook de andere beoogde kosten op deze post zijn dit jaar niet gemaakt, doordat niet duidelijk was wat de landelijke ontwikkelingen rondom GALA/ Kansrijke Start voor ons zouden gaan betekenen. Voor 2024 brengen we dit in beeld voor zowel GALA/ Kansrijke Start als de hervormingsagenda. Daarnaast wordt er mogelijk extra beleidscapaciteit ingezet voor o.a. de coördinatie op de hervormingsagenda. We stellen daarom voor om het resterende bedrag van € 150.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

6.3A - Inkomensregelingen (nadeel € 463.000)

Energietoeslag (nadeel € 738.000)

Het wetsvoorstel eenmalige energietoeslag 2023 is op 3 oktober aangenomen. Het budget dat Veenendaal ontvangt over 2023 is afgerond € 738.000 lager ten opzichte van het budget over 2022. Dit komt omdat het rijk de verdeelsleutel heeft aangepast, zoals reeds gemeld is in de consultatie memo Energietoeslag 2023. Het beleid is echter ongewijzigd, waardoor de doelgroep gelijk blijft ten opzichte van vorig jaar. Hierdoor wordt er een tekort verwacht gelijk aan het lagere budget (€ 738.000).

Schuldhelpverlening beleid (voordeel € 275.000)

In 2021 en 2022 zijn extra incidentele middelen ontvangen voor onder andere de uitvoering van vroegsignalering. Deze incidentele middelen zijn de afgelopen jaren overgeheveld om een structureel tekort af te dekken. Hiervan is een bedrag van € 225.000 over. Voorstel is om dit bedrag af te ramen, aangezien bij de Programmabegroting 2024 structureel budget is gevraagd ad € 90.000 per jaar. Daarnaast wordt voorgesteld om een bedrag van € 50.000 over te hevelen van 2023 naar 2024. Deze middelen worden gereserveerd voor het contract dat we dienen te sluiten met Stratech in verband met de aanschaf van een extra module voor het Schuldenknooppunt.

6.3B - Inkomensregelingen (voordeel € 100.000)

Buig

Recentelijk is het definitief budget voor de bijstand bekend geworden voor het jaar 2023. Dit budget is een bijstelling van het nader voorlopige macrobudget 2023 op basis van de verwerking van de realisatiecijfers (prijs en volume) over 2022 en de bijgestelde werkloosheidsramingen van het Centraal Planbureau (CPB). Het definitieve budget voor Veenendaal is € 21.660.000,-. Een positieve budgetmutatie ten opzichte van het nader voorlopige budget voor Veenendaal van € 2.243.000,-. De forse verhoging van het minimumloon per 1 januari 2023 is de primaire oorzaak van de grote bijstelling. Deze en andere prijsbijstellingen worden jaarlijks bij het definitieve budget verwerkt. De extra inkomsten zijn dus gerelateerd aan de extra uitgaven die reeds per 1 januari 2023 zijn ingezet. De hoogte van de uitkering steeg met ruim 10%. De mutatie

van het BUIG-budget wordt nagenoeg budgetneutraal verwerkt, we verwachten voor 2023 € 100.000 over te houden.

6.4 - WSW en beschut werk (voordeel € 27.000)

Sociale werkvoorziening (nadeel € 98.000)

Vanuit de september circulaire 2023 is € 98.000 in mindering gebracht op de algemene uitkering tbv sociale werkvoorziening. In deze rapportage worden de middelen verrekend met het budget sociale werkvoorziening.

WSW en beschut werk (voordeel € 125.000)

Het aantal beschut werkers in Veenendaal blijft iets achter op de taakstelling vanuit het Rijk. Hierdoor is er een overschot aan middelen. Aangezien IW4 zwarte cijfers schrijft zien we momenteel geen noodzaak om extra middelen beschikbaar te stellen, daarom wordt voorgesteld om € 125.000,- af te ramen.

6.5A - Arbeidsparticipatie (voordeel € 600.000)

Sinds 1 januari 2022 voeren we de Wet Inburgering 2021 uit. Doordat het Rijk hogere taakstellingen heeft opgelegd is eind 2022 besloten om de formatie tijdelijk uit te breiden. Voorsnog is er uitbreiding tot 1 juli 2025. Verder zien we dat er een aanhoudende hoge werkdruk is binnen het cluster Inburgering. De caseload van de consulenten is hoger dan (landelijk) gemiddeld. Mogelijk dient er nogmaals extra formatie bij te komen om de caseload te normaliseren. Dit wordt aan de hand van een nog uit te voeren evaluatie nader bepaald. Gezien bovenstaande wordt voorgesteld om in totaal € 600.000 over te hevelen van 2023 naar 2024 zodat de extra formatie daarmee voor meerdere jaren gegarandeerd kan worden.

6.72 - Jeugdhulp behandeling / opgave sociaal domein (voordeel € 34.000)

Programma sociaal domein algemeen (voordeel € 37.000)

Vanuit 2022 is € 234.000 overgeheveld naar 2023 voor o.a. meerjarige activiteiten binnen het sociaal domein. In 2023 is vanuit dit budget een meerjarige subsidie toegekend aan Stichting Netwerk voor jou voor de periode 2023 tot en met 2025. Voor de jaren 2024 en 2025 gaat het in totaal om een bedrag van € 37.000. Voorgesteld wordt om in deze rapportage € 37.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

Algemene voorziening jeugd (voordeel € 17.000)

Zoals bij de beoordeling van de budgetten tbv de Programmabegroting 2024 - 2027 is voorgesteld, kan er € 17.500 incidenteel afgeraamd worden van het budget algemene voorzieningen jeugd (regiobudget). Bij de beoordeling van de budgetten 2024 – 2027 is er structureel al € 17.500 afgeraamd.

Zorg in Natura (nadeel € 20.000)

Zoals bij de beoordeling van de budgetten tbv de Programmabegroting 2024 - 2027 is voorgesteld, kan er € 20.000 incidenteel afgeraamd worden van het budget gecontracteerd vervoer. Bij de beoordeling van de budgetten 2024 – 2027 is er structureel al € 20.000 afgeraamd.

6.81 Geëscaleerde zorg (voordeel € 268.000)

In april 2023 is het meerjaren uitvoeringsplan Beschermd Wonen en Beschermd Thuis 2023-2026 door het college vastgesteld. Voor de

verschillende pijlers zijn activiteiten voorbereid. Voor 2023 zijn enkele activiteiten opgestart. Verwachting is dat in 2023 een bedrag van circa € 35.000 nodig is. Voorgesteld wordt het restant van € 268.000 conform het uitvoeringsplan over te hevelen van 2023 naar 2024.

6.81B - Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO) (voordeel € 66.000)

Maatje achter de Voordeur

De middelen ad € 66.000 zijn nodig om project Maatje achter de Voordeur te continueren. In project Maatje achter de Voordeur worden slachtoffers van huiselijk geweld ondersteund in hun herstel door een inwoner met eenzelfde ervaring met huiselijk geweld. Met deze middelen kan dit project voortgang vinden in het gehele komende jaar 2024 totdat een afweging kan worden gemaakt om structurele middelen vrij te maken. Voorgesteld wordt om ad € 66.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

7.1A - Volksgezondheid (voordeel € 251.000)

Preventieakkoord (voordeel € 93.000)

In 2023 zijn niet alle middelen voor de uitvoering van het preventieakkoord ingezet. Voorgesteld wordt om de nog resterende € 93.000 over te hevelen van 2023 naar 2024 voor de financiering van de meerjarige JOGG overeenkomst, die wij al gemeente zijn aangegaan.

Field labs preventie gezondheid (voordeel € 158.000)

Dit budget ad € 158.000 betreft middelen welke gereserveerd zijn voor de implementatie van de aanpak 'Opgroeien in een kansrijke omgeving'. Deze aanpak is nauw verwant aan de fieldlabs, maar komt met een nog steviger fundament. Starten met de OKO aanpak kan slechts ééns per jaar, namelijk op 1 januari. Hierdoor zullen deze middelen pas in 2024 ingezet kunnen worden. Voorgesteld wordt om ad € 158.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

Baten

5.2A - Sportaccommodaties (voordeel € 46.000)

Voor het begrotingsjaar 2023 is het huurregister voor de bedrijfsvoeringsmiddelen van Sportservice geactualiseerd waardoor er een hogere huuropbrengst wordt gerealiseerd van € 46.000.

Reservemutaties

Reserve meerjarige middelen: storting (€ 2.468.000)

Betreft overheveling van 2023 naar 2024 voor een bedrag van € 2.468.000.

Risico's/ ontwikkelingen Sociale Leefomgeving

Indexering

Bij de indexeringen volgen we het Rijksbeleid als het gaat om de compensatie. Deze compensatie volgt niet de diverse CAO ontwikkelingen bij de diverse instellingen bij Wmo, Welzijn, Jeugd en maatschappelijke organisaties. Voor 2024 betekent dit dat de organisaties keuzes moeten maken in wat ze wel en niet kunnen doen. Met de diverse organisaties voeren we gesprekken over de consequenties en de afspraken in 2024.

Kostenontwikkeling jeugd

De kosten van de ambulante jeugdhulp en behandeling stijgen door in 2023. Op basis van een recente prognose zullen deze kosten ten opzichte van de begroting in 2023 met € 700.000 toenemen. We hebben daarom een aantal maatregelen genomen met als doel deze stijging af te vlakken. Het effect van deze maatregelen gaan we vanaf het laatste kwartaal van 2023 zien en zal naar verwachting de kosten van de jeugdhulp met € 500.000 reduceren. Daarnaast blijven de kosten voor het persoonsgebonden budget voor de jeugdhulp achter op de begroting. Het voordelige effect hiervan wordt ingeschat op € 200.000. Op basis van deze ontwikkelingen is een bijstelling van de begroting voor de jeugdhulp in 2023 op dit moment niet noodzakelijk.

Risico's jeugd

De risico's voor de jeugdzorg zijn ingeschat op € 2,2 mln. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

1. De uitgaven voor residentiele zorg blijft op het uitgavenniveau 2023 (€ 800.000); in de Programmabegroting 2024-2027 wordt ervan uitgegaan dat de uitgaven voor residentiele zorg vanaf 2024 structureel met € 800.000 zullen dalen. Als dit niet het geval is, dan zal het budget voor 2024 en volgende jaren niet toereikend zijn;
2. De loon- en prijsstijgingen binnen de jeugdzorg vallen hoger uit dan de door de gemeente gehanteerde indexen (€ 400.000);
3. Op grond van de 'AMvB reële prijzen jeugdwet' dienen de huidige tarieven naar verwachting aangepast te worden (€ 1.000.000); Op dit moment (begin november) wordt ambtelijk vanuit de regio aan de bestuurders voorgesteld om de huidige tarieven van de jeugdzorg vanaf 1 januari 2024 met gemiddeld 3,5% te verhogen zodat we voldoen aan de 'AMvB reële prijzen jeugdwet'. Later deze maand vindt de besluitvorming over dit voorstel plaats. Dit betekent voor Veenendaal dat vooralsnog uitgegaan wordt van een (structureel) risico van afgerond € 1.000.000.

Het is zeer waarschijnlijk dat het voorstel over de herijking van de tarieven aangenomen zal worden. De financiële effecten voor Veenendaal zullen in dat geval meegenomen worden bij de opstelling van de 1e bestuursrapportage 2024 en de Kadernota 2025-2028.

Inburgering

Sinds de tweede helft van 2022 is er sprake van een verhoogde instroom. Dit zorgt voor hoge caseloads bij cluster Inburgering. De verwachting is dat de instroom ook in 2024 hoog blijft. In 2022 is er extra tijdelijke formatie gerealiseerd voor een tijdvak van 2022 tot en met 2025 om de hoge instroom op te vangen. We gaan op basis van de eerste resultaten van de uitvoering van de Wet inburgering 2021 de formatie nogmaals tegen het licht houden.

Dit jaar is ingezet op verbetering van het traject maatschappelijke begeleiding. We verwachten voor komend jaar betere afspraken te gaan maken op het gebied van maatschappelijke begeleiding en de verantwoording over de uitvoering van de trajecten. De ontwikkelingen worden scherp gemonitord. Verder wordt in 2024 onderzoek gedaan hoe de afstemming tussen de overige trajecten binnen het inburgeringsproces verbeterd kan worden. Een overweging is om het proces te vereenvoudigen door (via een nieuwe aanbesteding) een aantal losse trajecten bij één aanbieder onder te brengen.

Schuldhelpverlening

Landelijk en lokaal komen steeds meer signalen binnen dat ondernemers in financieel zwaar weer terecht komen. Om deze ondernemers tegemoet te komen zijn er nieuwe instrumenten ontwikkeld, zoals gratis schuldsanering en deelname aan het waarborgfonds. Dit fonds is bedoeld voor ondernemers die niet in aanmerking komen voor een krediet op grond van het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz). Om de doelgroep beter te bereiken wordt in het laatste kwartaal onderzocht welke extra inspanningen verricht kunnen worden.

Recent is bekend geworden dat het contract met Kluwer over het softwarecontract Schulinc Intake met ingang van 1 juli 2024 wordt beëindigd. Reden is dat er onvoldoende rendement uit het product wordt gehaald. In de eerste helft van 2024 wordt er gewerkt aan een nieuwe werkwijze. Daarna wordt duidelijk welke gevolgen deze ontwikkeling heeft voor de uitvoering.

Toeslagenaffaire

We bieden hulp aan gedupeerden van de toeslagenaffaire, waaronder het kwijtschelden van openstaande gemeentelijke vorderingen. Voor deze kwijtschelding volgt compensatie. In dat kader heeft de gemeente in het tweede kwartaal van 2023 van het Rijk een bedrag ontvangen van € 495.000,-. Dit bedrag correspondeert niet met onze eigen administratie. Daarop hebben we het Rijk verzocht een toelichting te geven op de storting. In het derde kwartaal van 2023 heeft het Rijk laten weten dat zij een foutieve beschikking hebben

afgegeven. Veenendaal mag op vrijwillige basis het teveel uitgekeerde bedrag van € 456.000,- terugbetalen. De komende periode gebruiken we om een standpunt in te nemen.

Minimaregelingen

Het aantal inwoners dat gebruik maakt van de Veenendaalpas is in het eerste pasjaar, dat liep van 1 december 2021 tot 1 juli 2023, met 63% toegenomen. We zien dat er een nieuwe groep gebruik maakt van de diverse regelingen. Dit komt enerzijds doordat het aanvragen van de energietoeslag is gekoppeld aan de Veenendaalpas en anderzijds dat er een hogere urgentie is om gebruik te maken van de minimaregelingen door de oplopende inflatie. Verder is de regeling meerkosten chronisch zieken met ingang van 1 januari 2023 opnieuw ingevoerd, inclusief een verhoging van € 200,- naar € 500,- voor het pasjaar dat liep tot 1 juli 2023 en het huidige pasjaar dat loopt van 1 juli 2023 tot 1 juli 2024. Het bereik van deze regeling is verhoogd met als gevolg hogere kosten. In de tweede bestuursrapportage van 2023 is hiervoor extra budget beschikbaar gesteld. De verwachting is dat we in 2023 binnen dit budget blijven.

Stichting Urgente Noden (SUN) is in oprichting om maatwerk te leveren aan mensen die door het ijs dreigen te zakken. Naar verwachting starten zij voor 1 januari 2024.

Energietoeslag

Inwoners met een laag inkomen hebben in 2022 een energietoeslag kunnen aanvragen ter compensatie van de hoge energierekening. Door de kabinetsval is de energietoeslag voor 2023 pas op 3 oktober 2023 vastgesteld. Het kabinet heeft een nieuwe verdeelsleutel toegepast op de verdeling van de budgetten. Door deze nieuwe verdeling ontvangt de gemeente Veenendaal € 738.000,- minder dan in 2022. In 2022 was dit budget voldoende om de energietoeslag beschikbaar te stellen voor huishoudens tot 150% van het sociaal minimum in plaats van de door het Rijk voorgestelde 120%. Om deze doelgroep ook voor 2023 de energietoeslag uit te kunnen keren is er incidenteel € 738.000,- extra budget nodig. De beoogde datum van uitkering van de ambtshalve betalingen is 18 december 2023. Naar verwachting gaat dan ook GezondVerzekerd open voor nieuwe aanvragen.

Aanvraag ESF-subsidie

De gemeenten in de arbeidsmarktregio Foodvalley nemen samen deel aan het subsidietraject ESF REACT-EU. Dit traject richt zich op re-integratie van inwoners met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt en loopt door tot en met 2027. De verantwoording over de periode 2020-2022 is dit jaar ingediend. Wij verwachten volgend boekjaar (2024) de subsidie te ontvangen. De hoogte van de subsidie is afhankelijk van de toetsing door het ministerie.

Ontwikkeling bijstandsbestand

Bij de bestandsontwikkeling stellen we onszelf ten doel om beter te presteren dan het landelijk gemiddelde. Hiervoor toetsen wij onze prestaties gedurende het jaar aan de landelijke trend met behulp van de Divosa Benchmark Werk en Inkomen. Wij presteren in lijn met de landelijke ontwikkelingen en zien hierin dat het aantal bijstandsgerechtigden stijgt. Het instroomcijfer is hoger dan het uitstroomcijfer, dit resulteert in toename van het bijstandsbestand. De toename over het kalenderjaar 2023 bedraagt 3,6%. De hogere instroomcijfers kunnen diverse oorzaken hebben, zoals de verhoogde taakstelling van statushouders, verruiming van de kostendelersnorm, afzakken van de krapte op de arbeidsmarkt. Ook het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) onderschrijft de lichte stijging in werkloosheid in de loop van het jaar.

De arbeidsmarktregio Foodvalley geeft aan dat de voortdurende groei van het aantal vacatures is afgezwakt. Dagelijks is er nog steeds sprake van een krappe arbeidsmarkt. Naar verwachting gaat dit de komende jaren niet wezenlijk veranderen. Vanwege de vergrijzing zijn er naar verhouding minder arbeidskrachten beschikbaar en neemt de vraag naar arbeidskrachten bijvoorbeeld in de zorgsector toe.

De ontwikkeling van het bijstandsbestand geeft momenteel geen financiële risico's.

Beschut werk

Het aantal beschut werkers in Veenendaal blijft iets achter op de taakstelling vanuit het Rijk. Wij hebben voor 2023 een taakstelling van 35 beschutte werkplekken en momenteel 29 vervuld. Het overgrote gedeelte werkt bij IW4 en de rest bij overige bedrijven in de regio. Het Rijk is bezig om de verdeling van de aantallen te herzien. Hierdoor is de kans groot dat Veenendaal op termijn minder beschut werkers toegewezen krijgt met als gevolg minder budget.

Minister Schouten heeft op 6 juli 2023 een brief naar de Tweede Kamer gezonden over de extra financiële middelen voor beschut werk. De brief komt tegelijk met de publicatie van een onderzoek van Significant APE, waaruit blijkt dat gemeenten en sociaal werkbedrijven op dit moment tot € 10.000,- per beschutte werkplek tekort komen. Per 2024 ontvangen gemeenten een aanvullend bedrag van € 2.157,- per beschutte werkplek, maar dat is onvoldoende om het tekort volledig af te dekken. Daarnaast investeert het Rijk € 63,9 miljoen om de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven te verbeteren. Het is momenteel onduidelijk hoe deze middelen worden verdeeld.

Ook IW4 draait momenteel verlies op het onderdeel beschut werk, maar door andere winstgevende bedrijfsactiviteiten wordt dit verlies opgevangen. Voor de toekomst groeit het financiële risico. Immers is er wel instroom in beschut werk (verlieslatende activiteit), maar enkel uitstroom bij werknemers die onder de Wet Sociale Werkvoorziening vallen (winstgevende activiteit). Hierdoor wordt de verhouding beschut werk groter ten opzichte van de andere doelgroepen.

Inkomensregelingen

Recentelijk is het definitief budget voor de bijstand bekend geworden voor het jaar 2023. Dit budget is een bijstelling van het nader voorlopige macrobudget 2023 op basis van de verwerking van de realisatiecijfers (prijs en volume) over 2022 en de bijgestelde werkloosheidsramingen van het Centraal Planbureau (CPB). Het definitieve budget voor Veenendaal is

€ 21.660.000,-. Een positieve budgetmutatie ten opzichte van het nader voorlopige budget voor Veenendaal van

€ 2.243.000,-. De forse verhoging van het minimumloon per 1 januari 2023 is de primaire oorzaak van de grote bijstelling. Deze en andere prijsbijstellingen worden jaarlijks bij het definitieve budget verwerkt. De extra inkomsten zijn dus gerelateerd aan de extra uitgaven die reeds per 1 januari 2023 zijn ingezet. De hoogte van de uitkering steeg met ruim 10%. De mutatie van het BUIG-budget wordt budgetneutraal verwerkt.

Programma 4: Burger en Bestuur

Financiële ontwikkelingen Burger en bestuur
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten				
0.1C - Bestuur	0	0	0	0
0.2 - Burgerzaken	35	0	0	0
1.1A - Crisisbeheersing en Brandweer	-3.224	0	0	0
1.2 - Openbare orde en veiligheid	-151	0	0	0
Totaal Lasten	-3.340	0	0	0
Saldo van baten en lasten	3.340	0	0	0
Onttrekkingen				
0.10D - Mutaties reserves Burger en Bestuur	35	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	35	0	0	0
Stortingen				
0.10D - Mutaties reserves Burger en Bestuur	3.375	0	0	0
Totaal Stortingen	3.375	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-3.340	0	0	0
Totaal 3e bestuursrapportage	0	0	0	0

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

0.2 - Burgerzaken (nadeel € 35.000)

Bij de 2e berap 2023 is budget aangevraagd (€ 215.000) voor de organisatie van de extra verkiezingen dit jaar, voor de Tweede Kamer als gevolg van de val van het kabinet deze zomer. Nu de organisatie bijna rond is, blijkt het toegekende bedrag niet toereikend. De oorzaak hiervan is het besluit om het aantal stemlokaties fors uit te breiden, waardoor de personeelskosten hoger zijn, er extra toegankelijkheidsmaatregelen zijn genomen. Verzocht wordt het budget voor de organisatie van deze verkiezingen eenmalig extra te verhogen met € 35.000 ten laste van de egalisatiereserve verkiezingen.

1.1A - Crisisbeheersing en Brandweer (voordeel € 3.224.000)

Voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne is een kostenprognose gemaakt voor het hele jaar 2023, deze kostenprognose is gebaseerd op informatie zoals deze ten tijde van het schrijven van deze bestuursrapportage bekend is. De opvang van ontheemden uit Oekraïne zal ook in 2024 worden gecontinueerd. Op basis van de prognose 2023 bedraagt de rijksbijdrage € 5.000.000 en is de verwachting dat ca. € 3.300.000,- aan kosten ten laste komt van 2023. Er resteert een bedrag van € 1.700.000.

Het uit 2022 overgehevelde restant budget van € 1.524.000,- is in 2023 niet gebruikt voor de opvang van ontheemden.

In totaal resteert een bedrag van € 3.224.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag te storten in de nieuw te vormen reserve Opvang ontheemden.

1.2 - Openbare orde en veiligheid (voordeel € 151.000)

Veiligheidsbeleid (voordeel € 153.000)

Voor de lokale, integrale aanpak van polarisering, radicalisering, extremisme en terrorisme ontvangen we van het Rijk budget. Dit is bedoeld voor zowel de aanpak vanuit veiligheidsperspectief, als voor de meer preventieve inzet waarbij we samen optrekken met de adviseur diversiteit en inclusie. Een aantal onderdelen of elementen van die aanpak zijn dit jaar wel gestart en lopen door. Voorgesteld wordt het restant (€ 63.000,-) van de vanuit het Rijk ontvangen gelden met een specifiek doel over te hevelen van 2023 naar 2024.

Voor het verbeteren van de infrastructuur van het cameratoezicht in het kader van de openbare orde en veiligheid en op enkele punten verbeteren of uitbreiden ervan hebben we dit jaar, nadat de raad in 2023 extra budget hiervoor vrijmaakte, zaken in gang gezet. Voor het werk zijn we afhankelijk van een aantal partijen met wie we het cameratoezicht in Veenendaal realiseren. De uitvoering van de werkzaamheden en bijvoorbeeld aanschaf van materiaal zal grotendeels in 2024 plaatsvinden. Het voorstel is het bestemde budget daarvoor van € 90.000 beschikbaar te houden en over te hevelen van 2023 naar 2024.

Vanuit de september circulaire 2023 is € 7.000 ontvangen tbv veiligheidsbeleid. In deze rapportage worden de middelen toegevoegd aan het budget veiligheidsbeleid.

Toezicht handhaving openbare ruimte (nadeel € 35.000)

Het budget wordt in 2023 met € 35.000,- overschreden. Dit jaar is een aantal extra uitgaven gedaan, dit betreft de vervanging van dienstfietsen en telefoons en vanuit veiligheidsoverwegingen het in gebruik nemen van bodycams.

Interventieteam (voordeel € 40.000)

Door intense en uitzonderlijke jaren in coronatijd, ontstond een toename van complexe casuïstiek, extra werkdruk en daardoor een toename van multi complexe Zorg & Veiligheid casuïstiek binnen het Interventieteam. Hierbij denkend aan, onder andere, de overlast die ontstond, bleef bestaan of escaleerde doordat woningcorporaties langere tijd niet over mochten gaan tot ontruiming, de opnamestop bij de verschillende maatschappelijke opvangen, toename van zorg- & veiligheidsissues binnen lopende en nieuwe casuïstiek door afname van face to face contact, schrijnende casuïstiek binnen kwetsbare gezinnen en huiselijk geweld en kindermishandeling en de steeds verder oplopende wachtlijsten binnen de (kinder- en jeugd-) GGZ. Dit heeft er toen toe geleid dat we binnen het Interventieteam lopende begeleidingstrajecten hebben moeten intensiveren, een langere doorlooptijd kregen, nieuwe trajecten met spoed opgestart (moesten) worden om (verdere) escalaties te voorkomen en we hiervoor extra financiële ruimte nodig hadden om dit te kunnen financieren. Inmiddels lijkt er voor het eerst sinds het einde van het corona-tijdperk, de situatie weer meer en meer in balans te komen en te stabiliseren. Uiteraard zijn er door deze heftige jaren nieuwe uitdagingen ontstaan maar momenteel lijkt er, ook ten aanzien van de financiële, noodzakelijke extra ruimte die noodzakelijk is geweest nu meer balans zichtbaar te worden. Hierdoor is het verstandig om hierin op dit moment het totale budget te verlagen met een bedrag van € 40.000,-.

Reservemutaties:

Egalisatiereserve verkiezingen : onttrekking (35.000)

Mutatie verkiezingen zie 0.2 Burgerzaken.

Reserve meerjarige middelen: storting (€ 151.000)

Betreft overheveling van 2023 naar 2024 voor een bedrag van € 151.000.

Reserve Opvang ontheemden: storting (€ 3.224.000)

Betreft storting in de nieuw te vormen reserve Opvang ontheemden voor een bedrag van € 3.224.000.

Risico's/ ontwikkelingen Burger en Bestuur

Opvang Oekraïense ontheemden

Eerder is gemeld dat de gemeentelijke opvang van Oekraïense ontheemden verspreid is over 7 locaties. De stand van zaken is dat er totaal (gemeentelijke- en particuliere opvang) in Veenendaal 224 personen worden opgevangen. Een nieuwe ontwikkeling is dat de gemeente zich oriënteert op de aankoop van een pand met als doel uitbreiding van de opvang, omdat de opvangbehoefte voor Oekraïense ontheemden zich – landelijk en provinciaal gezien – nog steeds uitbreidt. Bij succesvolle aankoop zorgt dit ervoor dat proactief wordt gereageerd op deze ontwikkeling. Mocht de onderhandelingen niet resulteren

in de aankoop van deze locatie dan gaan wij op zoek naar een andere locatie. De financiering vanuit het Rijk van de opvang zelf voorziet tot dusver in de door de gemeente gemaakte kosten van opvang, leefgeld, ambtelijke inzet, e.d.. De uitkomsten van de herijking van de huidige Bekostigingsregeling zijn op moment van schrijven nog niet bekend. Een eventuele bijstelling van het vergoedingsbedrag per opvangplek zal eerst per 1 januari 2024 ingaan.

Programma 5: Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Financiële ontwikkelingen Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten				
0.5 - Treasury	-229	0	0	0
0.8 - Overige baten en lasten	-210	1.572	0	0
Totaal Lasten	-439	1.572	0	0
Baten				
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-22	1.572	0	0
Totaal Baten	-22	1.572	0	0
Saldo van baten en lasten	417	0	0	0
Totaal 3e bestuursrapportage	417	0	0	0

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

0.5 - Treasury (voordeel € 229.000)

Rente langlopende geldleningen (voordeel € 109.000)

In de afgelopen periode is minder langlopende geld geleend dan geraamd. Ook viel de rente mee door een lening aan te gaan bij de provincie Gelderland in plaats van bij een sectorbank. E.e.a. heeft geresulteerd in een meevaller van € 108.704.

Rente kortlopende geldleningen (voordeel € 120.000)

Door een hogere liquiditeit dan geraamd bij een weliswaar stijgende rente zijn de rente uitgaven aan korte leningen lager dan geraamd. Dit levert een meevaller van € 120.000 op.

0.8 - Overige baten en lasten (voordeel € 210.000)

Voordeel afschrijvingen € 210.000

Er ontstaat een voordeel op de afschrijvingslasten van € 210.000 incidenteel. Dit is een aanvullend voordeel ten opzichte van het bedrag wat in de 2e bestuursrapportage is gemeld. Reden van dit voordeel is dat er dekking is voor de kapitaallasten vanwege de aanschaf openbare verlichting. Deze dekking was technisch nog niet verwerkt op de afschrijvingskosten tijdens de 2e bestuursrapportage. Hierdoor was de verwachting bij de 2e bestuursrapportage dat er een nadeel ontstond op dit onderdeel. Dit blijkt echter niet correct te zijn geweest en het nadeel wordt in deze bestuursrapportage gecorrigeerd.

Baten

0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds (nadeel € 22.000)

De uitkomsten van de septembercirculaire 2023 resulteren in een lagere algemene uitkering van € 22.000.

Deze mutatie bestaat voornamelijk uit een hogere inkomst € 109.000,- vanwege taakmutaties. Deze mutaties zijn voor 2023 ook als hogere lasten opgenomen binnen de taakvelden waarop ze betrekking hebben.

Daarnaast zijn in de septembercirculaire 2023 de technische mutaties aangepast op basis van de meest recente gegevens. Per saldo bedraagt de uitkering voor 2023 € 131.000,- lager dan begroot.

Risico's/ ontwikkelingen Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien

De donatie van € 68.000 aan Stichting VNG Fonds voor Noodhulp, Wederopbouw en Vredesbevordering ten behoeve van de slachtoffers van de aardbevingen in Marokko is

conform de Notitie gemeentelijke bijdrage bij humanitaire rampen ten laste gebracht van de post onvoorzien. Hiermee is de post onvoorzien 2023 volledig ingezet.

Programma 6: Bedrijfsvoering

Financiële ontwikkelingen Bedrijfsvoering
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten				
0.4G - Overhead (Juridische zaken)	-65	0	0	0
0.4J - Overhead (A&A)	25	0	0	0
0.4Z - Overhead (Interne dienstverlening)	-212	0	0	0
9.914 - Algemeen Bijstand, Reintegratie en Participatie	-353	0	0	0
Totaal Lasten	-605	0	0	0
Saldo van baten en lasten	605	0	0	0
Stortingen				
0.10F - Mutaties reserves Bedrijfsvoering	630	0	0	0
Totaal Stortingen	630	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-630	0	0	0
Totaal 3e bestuursrapportage	-25	0	0	0

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

0.4G - Overhead (Juridische zaken) (voordeel € 65.000)

Het voorbereidingsproces voor de inkoop en implementatie van een nieuwe inkoopapplicatie (S2P) vraagt meer tijd dan vooraf ingeschat. Om deze reden wordt het in 2023 toegekende budget niet volledig gebruikt en zal dit doorgezet moeten worden naar 2024 om een verdere succesvolle voorbereiding, aanbesteding en implementatie te garanderen. Voorgesteld wordt om het geprognostiseerde restant budget ad € 65.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

0.4J - Overheid (A&A) (nadeel € 25.000)

Om te komen tot een nieuw convenant met de Belastingdienst inzake horizontaal toezicht, is een plan van aanpak opgesteld teneinde op korte termijn te voldoen aan een 6-tal eisen ten aanzien van de financiële strategie, fiscale risico's en beheersing. Hiertoe wordt extra capaciteit en deskundigheid ingezet waarvan de kosten, verdeeld over 2023 € 25.000 en 2024 € 122.000 bedragen. De mutatie van 2024 nemen we mee in de eerste bestuursrapportage 2024.

0.4Z Overhead (Interne dienstverlening) (voordeel € 212.000)

Ontwikkelen dataorganisatiemanagement (voordeel € 57.000)

Verschillende projecten en daarmee gepaard gaande uitgaven moeten nog op volle snelheid komen. In het eerste jaar van uitvoering, lopen wij derhalve achter. Bovendien zijn enkele medewerkers vertrokken, waardoor de uitvoeringskracht tijdelijk afnam. Dit wordt in het tweede jaar (2024) zoveel mogelijk ingehaald. Voorgesteld wordt om € 57.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

Begeleiden verandering door datagedreven werken (voordeel € 85.000)

Het vertrek van een aantal medewerkers en de afstemming binnen de organisatie heeft meer tijd nodig gehad. Hierdoor loopt de effectuering van een aantal projecten vertraging op. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 85.000,- over te hevelen van 2023 naar 2024.

Implementatie van Woo (voordeel € 70.000)

Het zwaartepunt van de uitvoering van de implementatie van de Wet Open Overheid (Woo) ligt in 2024. Voorgesteld wordt om de resterende middelen van € 70.000,- over te hevelen van 2023 naar 2024 om de grote hoeveelheid projecten in dat jaar te kunnen uitvoeren.

9.914 - Algemene Bijstand, Reintegratie en Participatie (voordeel € 353.000)

De Tozo-regeling is per 1 oktober 2021 afgeschaft. echter kent de regeling nog wel een nasleep. De komende jaren dienen er middelen gereserveerd te worden voor de uitvoering van de werkzaamheden. We verwachten nog € 229.000 nodig te hebben voor een correcte afwikkeling. Daarnaast is er een grote wetswijziging doorgevoerd. De ontvangen middelen voor implementatie zijn deels uitgegeven. Het restant ad € 53.000 willen we komend jaar inzetten. Verder zijn € 71.000 aan rijksmiddelen ontvangen voor Breed Offensief welke bestemd zijn voor inhuur ter verbetering van de processen rondom de Wet verbetering Poortwachter (WvP). Er wordt voorgesteld om in totaal € 353.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

Reservemutaties**Reserve meerjarige middelen: storting (€ 630.000)**

Betreft overheveling van 2023 naar 2024 voor een bedrag van € 630.000.

Risico's/ ontwikkelingen Bedrijfsvoering

Voortgang risico's

Voortgang risico's

Voor de 3e bestuursrapportage 2023 zijn de gemeentelijke risico's opnieuw beoordeeld voor de laatste 2 maanden van 2023.

Internationaal zien we dat de spanningen en de risico's toenemen. De oorlog in Oekraïne duurt voort en het conflict in het Midden Oosten breidt zich fors uit. Deze ontwikkelingen hebben ook gevolgen voor de wereldeconomie en dus ook onze economie, denk maar eens aan een stijging van de energieprijzen. Gelet op deze onzekerheden neemt het belang om de gemeentelijke risico's en weerstandscapaciteit op orde te hebben toe. Alleen zo kunnen de huidige en toekomstige risico's worden opgevangen.

De krapte op de arbeidsmarkt, zoals ook al gemeld bij de 2e bestuursrapportage 2023, blijft een serieus probleem waar we als gemeente tegen aan blijven lopen. Bij het opstellen van de begroting 2023 was dit niet in deze mate voorzien.

Verder is ten opzichte van de 2e bestuursrapportage 2023 het risico bij de jeugdzorg toegenomen. Het risico op dit terrein werd oorspronkelijk ingeschat op € 0,8 miljoen. Het risico bij de jeugdzorg is echter op basis van de laatste gegevens opgelopen naar € 2,2 miljoen. Zie hiervoor de toelichting bij programma 3 (risico's en ontwikkelingen).

In de toelichting van tabel 2 vindt u informatie over de risico's, beheersmaatregelen en andere ontwikkelingen.

In tabel 1 treft u de wijze van berekening van een risico aan:

1. Kans
2. Gevolg

Tabel 1				
Kans		Score Kans	Gevolg	Score Gevolg
> 10 jaar	10%	1	X < € 50.000	1
5 jaar < x < 10 jaar	30%	2	€ 50.000 < x < € 200.000	2
2 jaar < x < 5 jaar	50%	3	€ 200.000 < x < € 500.000	3
1 jaar < x < 2 jaar	70%	4	€ 500.000 < x < € 1.000.000	4
X < 1 jaar	90%	5	X > 1.000.000	5

De risicoscore wordt als volgt berekend:

Een risico dat zich 1 maal in de 3 jaar kan voordoen met een gevolg van € 250.000 krijgt voor kans een 3 en voor gevolg een 3 en scoort dus $3 \times 3 = 9$.

Een risico dat zich 1 maal in de 2 jaar kan voordoen met een gevolg van € 600.000 krijgt voor kans een 4 en voor gevolg een 4 en scoort dus $4 \times 4 = 16$.

In de hiernavolgende tabel is een overzicht opgenomen van de belangrijkste gemeentelijke risico's. Het betreft hier risico's waarvan de omvang hoger is dan € 0,3 miljoen. De risico's zijn extern van karakter. Het betreft een totaalbedrag van € 12,85 miljoen (€ 11,85 miljoen in de 2e bestuursrapportage 2022) aan incidentele risico's. De structurele risico's bedragen € 1,3 miljoen (was eveneens € 1,3 miljoen in de 2e bestuursrapportage 2022).

Tabel 2: Top 10 risico's (in miljoenen euro's)				
Omschrijving risico (omschrijving beheersmaatregel)	Effect	Kans	BSc	NSc
1. Onvoldoende beschikking over kwalitatief en kwantitatief personeel (Strategische personeelsplanning – Monitoring budget loonkosten – werving op basis van toekomstige talenten).	€ 2,5 (i)	90%	25	25
2. Hogere kostenstijgingen investeringen MIP door stijging inflatie en gevolgen van de oorlog in Oekraïne. (Doorberekenen prijsstijgingen waar mogelijk).	€ 2,0 (i)	90%	25	25
3. Hogere kosten Jeugdzorg (2 maandelijks monitor)	€ 2,2 (s)	70%	16	16
4. Aantrekken van leningen wordt als gevolg van de stijging van de rente boven de 2,5% duurder dan geraamd in de begroting (Anticiperen op rentestijging – kasgeldfinanciering toepassen).	€ 2,5 (i)	50%	15	15
5. Daling inkomsten uit het gemeentefonds als gevolg van een nieuwe financieringssysteem vanaf 2026 en de terugval van de rijksvergoeding van 2025 naar 2026 (monitoring ontwikkelingen rijksoverheid, gemeentefonds en lobby VNG).	€ 1,5 (s)	50%	15	15
6. De BUIG-uitkering van het rijk neemt af of de uitkeringslasten stijgen door een toename van het aantal cliënten. (De inzet van re-integratie- en poortwachters-instrumenten waardoor het aantal cliënten wordt beperkt).	€ 0,8 (i)	70%	20	16
7. Financiële tegenvallers bij gemeenschappelijke regelingen. (Nauwgezet volgen ontwikkelingen gemeenschappelijke regelingen en bijsturen waar mogelijk).	€ 1,0 (i)	70%	16	12
8. Als gevolg van het stopzetten van de gaslevering door Rusland blijven de energieprijzen volatiel. Inmiddels zijn maatregelen (LNG import en energiebesparing) getroffen om de sterke stijging te verminderen. Maar desondanks blijft er een hoge mate van onzekerheid bestaan over de energierekening van de gemeente en aan de gemeente gelieerde organisaties (monitoring ontwikkelingen).	€ 1,2 (i)	50%	20	15
9. De invoering van de Omgevingswet is een complex en intensief traject. Daarbij worden diverse risico's onderkend zoals: mogelijke leges derving, veranderende samenwerking met derden, onzekerheid over de te verwachten kosten, software aanpassingen en nieuwe juridische procedures. Inmiddels is bekend dat 1 januari 2024 de nieuwe wet ingaat. (Projectgroep bereid de invoering van de Omgevingswet voor).	€ 1,0 (i)	50%	12	12
10. Opvang oorlogsvluchtelingen Oekraïne (Compensatie rijk)	€ 0,5 (i)	50%	9	9
* BSc = Bruto Score risico				
* NSc = Netto Score risico				

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit	Bedrag in €
1. Algemene Reserve (stand na 2e bestuursrapportage 2023)	32.424.000
2. Onbenutte belastingcapaciteit OZB	6.800.000
3. Onvoorzien	0
4. Stille reserves	1.000.000
5. Vrij aanwendbaar deel bestemmingsreserves	1.000.000
Totaal	41.224.000

De weerstandscapaciteit is in de afgelopen periode gestegen van € 39,7 miljoen naar € 41,2 miljoen vooral als gevolg van een hogere algemene reserve. Deze stijgt van € 30,5 miljoen naar € 32,4 miljoen (afgerond) door het saldo van de 2e bestuursrapportage. Het risicobedrag is in de afgelopen periode opgelopen van afgerond € 14,2 miljoen naar € 14,5 miljoen. Dit is het benodigde bedrag om de risico's verantwoord, dat wil zeggen met een zekerheid van 90%, af te dekken.

Het effect van de toename van de weerstandscapaciteit is verhoudingsgewijs nagenoeg gelijk aan het effect van de toename van het risicobedrag. Als gevolg hiervan komt de ratio op basis van een voorlopige berekening opnieuw uit op 2,8 (€ 41,2 miljoen/ € 14,5 miljoen). Bij de 2e bestuursrapportage 2023 bedroeg de ratio ook 2,8.

In termen van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement komt een ratio van 2,8 overeen met de classificatie goed (> 2 = goed). Dit was ook goed in de begroting 2023.

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht budgettaire neutrale mutaties
Bedragen x €1.000

BN Mutaties	Raming 2023 budgetneutraal	Raming 2024 budgetneutraal	Raming 2025 budgetneutraal	Raming 2026 budgetneutraal
Lasten				
0.10C - Mutaties reserves Sociale Leefomgeving	0	0	0	0
0.4D - Overhead (I&A)	125	0	0	0
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	0	0	0
0.8 - Overige baten en lasten	0	0	0	-41
1.1A - Crisisbeheersing en Brandweer	6.050	0	0	0
1.2 - Openbare orde en veiligheid	0	7	7	7
4.3A - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	98	345	0	0
5.1A - Sportbeleid en activering	8	8	8	8
5.3B - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-8	-8	-8	-8
6.1G - Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0
6.2A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	-21	-21	-21
6.3A - Inkomensregelingen	2.997	688	536	536
6.3B - Inkomensregelingen	1.793	2.514	2.514	2.514
6.4 - WSW en beschut werk	0	93	88	82
6.5A - Arbeidsparticipatie	0	18	18	18
6.5D - Arbeidsparticipatie	297	0	0	0
6.6A - Maatwerk-voorzieningen (WMO)	-5	1	2	2
6.71B - Begeleiding (WMO)	14	0	0	0
6.71D - Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-14	0	0	0
6.72B - Jeugdhulp behandeling	0	185	112	0
6.81 - Geëscaleerde zorg 18+	-98	0	0	0
6.81A - Beschermd wonen (WMO)	405	0	0	0
6.81B - Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0	0
7.1A - Volksgezondheid	60	23	19	17
7.4A - Milieubeheer	0	4	4	4
7.4C - Milieubeheer	-208	0	0	0
7.4D - Milieubeheer	208	0	0	0
8.3B - Wonen en bouwen	0	0	0	0
9.901 - Algemeen Directie	0	0	0	41
9.915 - Algemeen Beleid (MO)	98	0	0	0
Totaal Lasten	11.820	3.857	3.279	3.159
Baten				
0.10C - Mutaties reserves Sociale Leefomgeving	0	0	0	0
0.4D - Overhead (I&A)	125	0	0	0
0.4R - Overhead (E&W)	61	0	0	0
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	2.671	457	229	109
1.1A - Crisisbeheersing en Brandweer	6.050	0	0	0
4.3A - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	98	345	0	0
6.3B - Inkomensregelingen	2.058	3.050	3.050	3.050
6.5D - Arbeidsparticipatie	297	0	0	0
6.6A - Maatwerk-voorzieningen (WMO)	-5	0	0	0
6.81A - Beschermd wonen (WMO)	405	0	0	0
7.1A - Volksgezondheid	60	5	0	0
Totaal Baten	11.820	3.857	3.279	3.159
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0

Bijlage 2: Budget neutrale mutaties prijsindex en sociaal domein

In de raadsinformatie brief en het collegebesluit rondom de uitkomsten van de septembercirculaire 2023 is het effect van de toename van de loon- prijsindexatie opgenomen. Ten aanzien van de ontwikkelingen in de loon- prijsindexatie in de septembercirculaire 2023 ten opzichte van de meicirculaire 2023 is het effect als volgt:

in %	2024
prijs meircirc. 2023	3,10%
prijs septembercirc.	3,50%
verschil prijsindex	0,40%
loon meircirc. 2023	5,20%
loon septembercirc.	6,70%
verschil loonindex	1,50%
sociaal domein mei 2023	4,99%
sociaal domein sept 2023	6,38%
verschil sociaal domein	1,39%

Dit effect van respectievelijk, 1,5% voor loon, 1,4% voor het sociaal domein en 0,4% voor prijs heeft als resultaat dat de budgetten in 2024 met deze percentage verhoogd kunnen worden. Voorgesteld is om dit in de 3e bestuursrapportage neutraal te verwerken voor 2024.

Bedragen x € 1.000

Budget neutrale mutaties prijsindex en sociaal domein	Raming 2024 budgetneutraal	Raming 2025 budgetneutraal	Raming 2026 budgetneutraal	Raming 2027 budgetneutraal
- Lasten				
1 Fysieke Leefomgeving	63	54	56	56
2 Economie, Werk en Ontwikkeling	9	8	7	7
3 Sociale Leefomgeving	808	804	798	799
4 Burger en Bestuur	10	10	10	10
5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	-872	-857	-850	-852
6 Bedrijfsvoering	35	34	32	32
Totaal Lasten	53	53	53	53
- Baten				
1 Fysieke Leefomgeving	17	17	17	17
2 Economie, Werk en Ontwikkeling	4	4	4	4
3 Sociale Leefomgeving	13	13	13	13
4 Burger en Bestuur	4	4	4	4
5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	2	3	3	3
6 Bedrijfsvoering	13	13	12	12
Totaal Lasten	53	53	53	53
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	0	0	0	0

Bijlage 3: Overzicht structurele mutaties

Voor deze rapportage zijn er geen structurele mutaties te melden.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten			
4 Burger en Bestuur	0	0	0
5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	1.572	0	0
Totaal Lasten	1.572	0	0
Baten			
5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	1.572	0	0
Totaal Baten	1.572	0	0
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0

Bijlage 4: Over te hevelen budgetten

Omschrijving	Bedrag	Toelichting
Wegen straten en pleinen	€ 570.000	Door ziekte en vacatures zullen een aantal onderhoudswerkzaamheden nog wel worden voorbereid dit jaar maar pas in 2024 worden uitgevoerd. Voorgesteld wordt om voor uitvoering van het groot onderhoud asfalt in de Batterijen, fietspaden en de verkeersveiligheidsmaatregelen in Petenbos en overige locaties een bedrag van € 570.000 over te hevelen van 2023 naar 2024 voor het benodigde groot onderhoud.
Groenrenovaties	€ 465.000	Overheveling budget naar 2024 t.b.v. openbaar groen (renovatie), BOSS (bewegen, ontmoeten, spelen en sporten) en Project visie Stadspark. Openbaar groen (voordeel € 360.000) en Speelvoorzieningen (voordeel € 105.000) In de 2e Berap is een overheveling al aangekondigd voor het openbaar groen en de speelvoorzieningen. Mede vanwege de noodzaak om diensten en leveringen voor groen en speelvoorzieningen Europees aan te besteden is in 2022 achterstand ontstaan in de uitvoering van renovaties van groen- en speelvoorzieningen. In 2023 hebben we, naast het reguliere werk, een flink deel van de achterstand in kunnen halen. Helaas maar nog niet alles. Daarnaast implementeren we het nieuwe BOSS-principe op speel- en sportplekken. Hiervoor zijn eveneens nieuwe raamcontracten nodig, die Europees aanbesteed worden. De aanbesteding wordt in het eerste kwartaal van 2024 afgerond. De laatste inhaalslag maken we in 2024. Voor het over te hevelen bedrag is een concrete bestemming aanwezig. De projecten zijn al in voorbereiding en participatietrajecten in gang gezet. Voorgesteld wordt om voor geplande groenrenovaties en het implementeren van het nieuwe BOSS-principe op speel- en sportplekken de hiervoor beschikbare middelen ad € 465.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Project visie stadspark	€ 50.000	De middelen voor het Project visie Stadspark zijn voor meerjarig gebruik beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt € 50.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Bestrijding maatschappelijke overlast	€ 29.000	Voor de bestrijding van maatschappelijke overlast en verloedering is door het Rijk meerjarig geld beschikbaar gesteld, welke uitsluitend voor dit doel aangewend mag worden. Het restant budget (€ 29.000,-) is in 2023 niet besteed. Voorgesteld wordt dit budget over te hevelen van 2023 naar 2024.
Stikstofdossier	€ 264.000	Van het budget voor het stikstofdossier resteert naar verwachting per 31 december 2023 een bedrag van € 264.000. Deze middelen zijn voor meerjarig gebruik beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt dit resterende budget ad € 264.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Programma ENV	€ 2.800.000	Van het budget voor het programma Energieneutraal Veenendaal 2035 resteert naar verwachting per 31 december 2023 een bedrag van € 2.800.000. Deze middelen zijn voor meerjarig gebruik beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt dit resterende budget ad € 2.800.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Ruimtelijke ordening	€ 52.000	Om gedurende de eerste maanden waarin de Omgevingswet van kracht is, de lijnorganisatie te ondersteunen, is verzocht om het programmateam tot 1 april 2024 actief te houden. De verwachte kosten van deze eerste maanden schatten we in op circa € 52.000 en kunnen gedekt worden uit de resterende middelen van 2023. Voorgesteld wordt dit resterende budget ad € 52.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Programma 3e fase ICT campus	€ 200.000	Van het budget voor het programma ICT Campus 3e fase resteert naar verwachting per 31 december 2023 een bedrag van € 200.000. Deze middelen zijn voor meerjarig gebruik beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt dit resterende budget ad € 200.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Programma Vitale binnenstad	€ 500.000	Vanuit Programma Vitale Binnenstad is de verwachting dat er per 31 december 2023 € 500.000,- resteert. Deze middelen zijn voor meerjarig gebruik beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt dit resterende budget ad € 500.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Duurzaam Veenendaal	€ 206.000	Bij het vaststellen van de programmabegroting zijn (eenmalig) middelen opgenomen om te komen tot een circulair, klimaatadaptief en waterrobuust Veenendaal. Het heeft echter moeite gekost de benodigde personele capaciteit te werven om invulling te geven aan onze ambities. Hierdoor is het voor deze doelen toegekende budget deels onbenut gebleven. Omdat de doelen wel gerealiseerd moeten worden stellen wij voor de niet benutte middelen (in totaal € 206.000) over te hevelen van 2023 naar 2024 via de reserve meerjarige middelen ten gunste van de opgave duurzaamheid.
Citymarketing	€ 40.000	Het merk Veenendaal gaat zich naast branding ook op citymarketing toeleggen. De gemeente gaat € 20.000 per jaar inzetten. Definitieve vaststelling van de uitwerking van de citymarketingplannen volgt in de stuurgroep van november 2023. We nemen graag de resterende ruimte uit het promotiebudget 2023 (groot € 40.000) mee voor de periode (2024-2025) zodat we dan middelen hebben om uitvoering te geven aan citymarketing voor de komende twee jaar. Voorgesteld wordt dit resterende budget ad € 40.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Project vestigingsbeleid	€ 33.000	In verband met personele wijzigingen is de uitvoering van het plan van aanpak voor dit project vertraagd. Er ligt inmiddels een geactualiseerde versie van dit plan van aanpak waarvan de uitvoering in 2024 is gepland. Voorgesteld wordt dit resterende budget ad € 33.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Evenementenbeleid	€ 73.000	Evenementenbeleid (voordeel € 73.000) Voorgesteld wordt het restant budget 2023 van € 73.000,- over te hevelen van 2023 naar 2024 en in dat jaar beschikbaar te stellen voor het evenementenbeleid. De redenen is hiervoor zijn: voor 2024 e.v. jaren zal nieuw Evenementenbeleid worden vastgesteld; door stijgende kosten nemen de totale kosten voor het organiseren van een evenement nog steeds toe, waardoor niet alleen het aantal aanvragen om subsidie mogelijk zal toenemen, maar er ook subsidieaanvragen voor hogere bedragen worden ingediend en deze trend zet zich ook in 2024 door.

Beschermd wonen	€ 268.000	In april 2023 is het meerjaren uitvoeringsplan Beschermd Wonen en Beschermd Thuis 2023-2026 door het college vastgesteld. Voor de verschillende pijlers zijn activiteiten voorbereid. Voor 2023 zijn enkele activiteiten opgestart. Verwachting is dat in 2023 een bedrag van circa € 35.000 nodig is. Voorgesteld wordt het restant van € 268.000 conform het uitvoeringsplan over te hevelen van 2023 naar 2024.
Field labs preventie gezondheid	€ 158.000	Dit budget ad € 158.000 betreft middelen welke gereserveerd zijn voor de implementatie van de aanpak 'Opgroeien in een kansrijke omgeving'. Deze aanpak is nauw verwant aan de fieldlabs, maar komt met een nog steviger fundament. Starten met de OKO aanpak kan slechts ééns per jaar, namelijk op 1 januari. Hierdoor zullen deze middelen pas in 2024 ingezet kunnen worden. Voorgesteld wordt om ad € 158.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Algemeen onderwijsbeleid	€ 8.000	In verband met andere prioriteiten en het niet kunnen vinden van een geschikt extern bureau die de 5-jaarlijks afrekening kan opstellen voor het openbaar onderwijs in 2023, wordt de 5-jaarlijkse afrekening opgesteld in 2024. Voorgesteld wordt om het hiervoor in 2023 beschikbaar gestelde bedrag, ad € 8.000, over te hevelen van 2023 naar 2024.
Energie culturele instelling	€ 55.000	In de 3e bestuursrapportage 2022 is een bedrag van € 55.000,- overgeheveld naar 2023 ter compensatie van de stijgende energielasten in 2022 en 2023 voor de culturele instellingen. Bij de uitwerking van het crisisherstelfonds zou bekeken worden of dit bedrag nog nodig was ter compensatie van de hoge energielasten van de instellingen. Door een capaciteitsprobleem is de uitvoering van het crisisherstelfonds in 2023 nog niet opgepakt. De verwachting is dat pas eind 2023 gestart kan worden met de uitvoering. Voorgesteld wordt om het bedrag ad. € 55.000,- over te hevelen van 2023 naar 2024 en beschikbaar te stellen.
Cultuur	€ 118.000	In de 3e bestuursrapportage 2022 is een bedrag van € 65.000,- overgeheveld naar 2023 ter compensatie van de stijgende energielasten in 2022 en 2023 voor de culturele instellingen. Bij de uitwerking van het crisisherstelfonds zou bekeken worden of dit bedrag nog nodig was ter compensatie van de hoge energielasten van de instellingen. Door een capaciteitsprobleem is de uitvoering van het crisisherstelfonds in 2023 nog niet opgepakt. De verwachting is dat pas eind 2023 gestart kan worden met de uitvoering. Voorgesteld wordt om het bedrag ad. € 65.000,- over te hevelen van 2023 naar 2024. Daarnaast ligt er vanuit de cultuurvisie de opdracht nieuw beleid voor de beeldende kunst op te stellen. Voor de ontwikkeling van het beleid en de daaruit voortkomende implementatie voor de beeldende kunst is € 53.000 in 2023 beschikbaar. De opstelling en implementatie van dit beleid vinden dit jaar niet meer plaats en staan gepland voor 2024. Voorgesteld wordt daarom om € 53.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Crisisherstelfonds	€ 550.000	De uitwerking van het crisis herstelfonds zou rond de zomer van 2023 worden opgepakt. Echter door een capaciteitsprobleem is de uitvoering van het crisisherstelfonds nog niet opgepakt. De verwachting is dat pas eind 2023 gestart kan worden met de uitvoering. Voorgesteld wordt om een bedrag ad. € 550.000,- over te hevelen van 2023 naar 2024.
Projecten GGZ cliënten sociale basis	€ 100.000	De aanvragen en meldingen voor Wmo voorzieningen nemen toe. Onder andere de wachtlijsten in de GGZ spelen hier een rol in. Voor 2023 is er eenmalig budget van € 100.000,- opgenomen in de begroting om extra in te zetten op het versterken van de sociale basis voor inwoners met GGZ gerelateerde vragen. Hiervoor is eerst een inventarisatie gemaakt van mogelijke initiatieven die hier goed op aansluiten. De inventarisatie heeft meer tijd gekost dan voorzien. Het is wel haalbaar om in 2023 een keuze te maken wat we gaan doen maar de uitvoering zal met name in 2024 liggen. Voorgesteld wordt om deze middelen ad € 100.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Arbeidsparticipatie	€ 600.000	Sinds 1 januari 2022 voeren we de Wet Inburgering 2021 uit. Doordat het Rijk hogere taakstellingen heeft opgelegd is eind 2022 besloten om de formatie tijdelijk uit te breiden. Vooralsnog is er uitbreiding tot 1 juli 2025. Verder zien we dat er een aanhoudende hoge werkdruk is binnen het cluster Inburgering. De caseload van de consultants is hoger dan (landelijk) gemiddeld. Mogelijk dient er nogmaals extra formatie bij te komen om de caseload te normaliseren. Dit wordt aan de hand van een nog uit te voeren evaluatie nader bepaald. Gezien bovenstaande wordt voorgesteld om in totaal € 600.000 over te hevelen van 2023 naar 2024 zodat de extra formatie daarmee voor meerdere jaren gegarandeerd kan worden.
Programma sociaal domein	€ 37.000	Vanuit 2022 is € 234.000 overgeheveld naar 2023 voor o.a. meerjarige activiteiten binnen het sociaal domein. In 2023 is vanuit dit budget een meerjarige subsidie toegekend aan Stichting Netwerk voor jou voor de periode 2023 tot en met 2025. Voor de jaren 2024 en 2025 gaat het in totaal om een bedrag van € 37.000. Voorgesteld wordt om in deze rapportage € 37.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Project Maatje achter de voordeur	€ 66.000	De middelen ad € 66.000 zijn nodig om project Maatje achter de Voordeur te continueren. In project Maatje achter de Voordeur worden slachtoffers van huiselijk geweld ondersteund in hun herstel door een inwoner met eenzelfde ervaring met huiselijk geweld. Met deze middelen kan dit project voortgang vinden in het gehele komende jaar 2024 totdat een afweging kan worden gemaakt om structurele middelen vrij te maken. Voorgesteld wordt om ad € 66.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Preventieakkoord	€ 93.000	In 2023 zijn niet alle middelen voor de uitvoering van het preventieakkoord ingezet. Voorgesteld wordt om de nog resterende € 93.000 over te hevelen van 2023 naar 2024 voor de financiering van de meerjarige JOGG overeenkomst, die wij al gemeente zijn aangegaan.
Veiligheidsbeleid	€ 153.000	Voor de lokale, integrale aanpak van polarisering, radicalisering, extremisme en terrorisme ontvangen we van het Rijk budget. Dit is bedoeld voor zowel de aanpak vanuit veiligheidsperspectief, als voor de meer preventieve inzet waarbij we samen optrekken met de adviseur diversiteit en inclusie. Een aantal onderdelen of elementen van die aanpak zijn dit jaar wel gestart en lopen door. Voorgesteld wordt het restant (€ 63.000,-) van de vanuit het Rijk ontvangen gelden met een specifiek doel over te hevelen van 2023 naar 2024. Voor het verbeteren van de infrastructuur van het cameratoezicht in het kader van de openbare orde en veiligheid en op enkele punten verbeteren of uitbreiden ervan hebben we dit jaar, nadat de raad in 2023 extra budget hiervoor vrijmaakte, zaken in gang gezet. Voor

		het werk zijn we afhankelijk van een aantal partijen met wie we het cameratoezicht in Veenendaal realiseren. De uitvoering van de werkzaamheden en bijvoorbeeld aanschaf van materiaal zal grotendeels in 2024 plaatsvinden. Het voorstel is het bestemde budget daarvoor van € 90.000 beschikbaar te houden en over te hevelen van 2023 naar 2024.
Verkeersveiligheid	€ 277.000	De raad heeft een bedrag van € 277.000,- beschikbaar gesteld voor verkeersremmende maatregelen op diverse plaatsen in de gemeente. Dit gebeurt met 50% provinciale cofinanciering. Deze subsidie is 2 jaar geldig. Deze bijdrage hebben we inmiddels ontvangen. Vanwege capaciteitsproblemen hebben de uitvoeringswerkzaamheden vertraging opgelopen. De voorbereidende werkzaamheden zijn gestart. De uitvoering is gepland in het 3e kwartaal van 2024. Voorgesteld wordt om € 277.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Verkeer	€ 61.000	In september 2022 is een inloopbijeenkomst gehouden voor het instellen van parkeerverboden op de bedrijventerreinen Faktorijs/De Vendel, Compagnie en Compagnie-oost. Voor drie straten op de Faktorijs/De Vendel waar parkeerproblemen waren, zijn inmiddels de verkeersbesluiten definitief. De maatregelen worden indien mogelijk (afhankelijk van weersomstandigheden en beschikbaarheid aannemer) dit jaar nog uitgevoerd. Voor de Compagnie en Compagnie-oost zijn de ontwerp-verkeersbesluiten gepubliceerd. Daarop zijn zienswijzen ontvangen. Deze zienswijze zijn van een reactie voorzien. In oktober wordt het verkeersbesluit gepubliceerd. Vanwege de bezwaartermijn betekent dit dat de uitvoering in 2024 kan plaatsvinden en dat circa € 30.000 meegenomen moet worden van 2023 naar 2024 om deze maatregelen te kunnen uitvoeren. In een motie is door de raad € 50.000 beschikbaar gesteld voor maatregelen Van Essenlaan. Dit budget is opgebouwd uit een deel inventarisatie en een deel voor maatregelen. Onderzoeksbureau XTNT heeft een inventarisatie uitgevoerd, deze is inmiddels via een RIB met de raad gedeeld. Het restant van het budget (circa € 31.000) willen we meenemen van 2023 naar 2024 om volgend jaar een aantal maatregelen te kunnen uitvoeren. Voorgesteld wordt om totaal € 61.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Drempels Veenderij	€ 250.000	Vanwege capaciteitsproblemen hebben de werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van drempels in de Veenderij vertraging opgelopen. De voorbereidende werkzaamheden voor de aanleg van drempels in de Veenderij zijn nu nagenoeg afgerond. De aanbesteding vindt in het vierde kwartaal plaats. De uitvoering volgt in het 1e kwartaal van 2024. Voorgesteld wordt om € 250.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Wijkmanagement	€ 150.000	Via de programmabegroting is voor 2023 een budget van € 200.000 beschikbaar gesteld om initiatieven uit de samenleving in te kunnen vullen. Het uitgangspunt is dat reguliere budgetten worden ingezet om deze initiatieven honoreren. In die gevallen dat dit niet mogelijk is maar de wijkmanagers het initiatief wel zinvol achten wordt het budget voor Quick Wins ingezet. Op dit moment is circa € 50.000 besteed (of bestemd) voor diverse initiatieven. Voor het restantbudget (circa € 150.000) wordt voorgesteld dit over te hevelen van 2023 naar 2024.
Kerkervisie	€ 50.000	Vanwege het ontbreken van capaciteit in verband met vacatures is er nog geen start gemaakt met de kerkervisie. Het voorstel is om het beschikbare budget van € 50.000,- bij de 3e bestuursrapportage af te ramen en over te hevelen van 2023 naar 2024.
Wonen en leven omgevingsaanvragen	€ 100.000	Via het gemeentefonds is een budget beschikbaar gesteld voor het implementeren van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Deze wet treedt vanaf 2024 gefaseerd in werking. Omdat het implementatieproces nog niet is afgerond wordt voorgesteld om een budget van € 100.000,- bij de 3e bestuursrapportage af te ramen en over te hevelen van 2023 naar 2024.
Volkshuisvesting	€ 60.000	De wet goed verhuurderschap is al op 1 juli 2023 ingegaan, maar op 1 januari 2024 moet de gemeente effectief erop zijn ingericht. Dit door middel van onder andere het inrichten van een meldpunt (dit is vormvrij). Het is op dit moment onduidelijk wat er aan meldingen te verwachten is en wat dit betekent voor de opvolging. Ter voorbereiding organiseren we een basisstructuur om meldingen op te kunnen volgen. Gezien de onzekerheid ten aanzien van de werkzaamheden na 1 januari 2024, wordt voorgesteld om van het invoeringsbudget € 60.000,- over te hevelen van 2023 naar 2024.
Marketing en promotieplan	€ 20.000	We hebben in 2022 een subsidie van € 80.000 van de provincie ontvangen, ten behoeve van de organisatie van het centrum. Hiervoor dienen we drie projecten uit te voeren. Twee van deze projecten zijn afgerond (herverkiezing BIZ en bureau binnenstad). Het derde project, opstellen marketing en promotieplan, wordt uitgevoerd door Winkelstad. Zodra Winkelstad dit plan gaat uitvoeren, zullen we het bij dit plan behorende subsidiebedrag van € 20.000, overmaken. De verwachting is dat Winkelstad het plan uiterlijk begin 2024 zal opleveren. Voorgesteld wordt om € 20.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Bernard van Kreelfonds	€ 15.000	Binnen dit taakveld staat tevens de extra gemeentelijke bijdrage aan het Bernhard van Kreelfonds begroot. De verwachting is dat hier in 2024 nog gebruik van wordt gemaakt. Voorstel is dit bedrag van € 15.000,- over te hevelen van 2023 naar 2024.
Herwaardering vakmanschap	€ 73.000	In 2021 was dit project bedoeld om meer aandacht te geven in het primair en voortgezet onderwijs aan techniek en aan wetenschap. In de afgelopen jaren bleek dat scholen zelf meer middelen ontvingen om dit zelf te organiseren en de meeste hebben dit inmiddels binnen hun eigen curriculum ondergebracht. In samenspraak met het lokale bedrijfsleven en onderwijs willen we vanuit het thema Herwaardering Vakmanschap in 2024 een campagne organiseren om vakmanschap in brede zin te promoten. Het voorstel is om het restantbudget van € 73.000,- over te hevelen van 2023 naar 2024 om deze campagne in 2024 uit te kunnen voeren.
Ondernemersdienstverlening	€ 23.000	In verband met personele wijzigingen is de uitvoering van het plan van aanpak voor dit project vertraagd. Er ligt inmiddels een nieuwe versie van dit plan van aanpak waarvan de uitvoering in 2024 is gepland. Voorgesteld wordt om € 23.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Visie bedrijventerrein	€ 25.000	De uitvoering van een aantal acties uit de Visie Bedrijventerreinen is vertraagd vanwege het niet kunnen invullen van een vacature. De uitvoering is nu voorzien in 2024 vandaar het voorstel om dit bedrag, ad € 25.000, over te hevelen van 2023 naar 2024.

Innovatiefonds tbv bedrijfsleven	€ 14.000	In totaal is er € 100.000,- beschikbaar. Hiervan resteert naar verwachting eind 2023 een bedrag van € 14.000,-. Het voorstel is om dit bedrag ad € 14.000 over te hevelen van 2023 naar 2024 om deze regeling te kunnen financieren.
Selfiespot	€ 10.000	De plannen voor de selfiespot zijn al wel uitgewerkt, maar de uitwerking volgt pas als we de eerste fase "vergroening plein bij de van Kreelpoort" ,welke later is opgestart, hebben afgerond. Nu zijn we volop bezig en we hopen het 4e kwartaal 2023 of anders begin 2024 de eerste fase op te leveren en daarna volgt de selfiespot. Voorgesteld wordt om € 10.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Amateurkunstbeoefening	€ 30.000	Vanuit de cultuurvisie ligt er de opdracht de zaalhuurregeling aan te passen. Deze nieuwe regeling is opgesteld en gaat, na vaststelling, in op 1 januari 2024. Hiervoor wordt € 30.000,- overgeheveld van 2023 naar 2024.
Project visie diversiteit en inclusie	€ 52.000	Deze middelen zijn vorig jaar meegenomen ter ondersteuning van het project Visie Diversiteit en Inclusie. De planning van dit project heeft in 2023 vertraging opgelopen waardoor de feitelijke uitvoering pas grotendeels in 2024 plaats gaat vinden. Het voorstel is dan ook om deze middelen ad € 52.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Mantelzorg en werkgeverschap	€ 47.000	Bij de jaarrekening is er middels een resultaatbestemming € 50.000,- beschikbaar gesteld om in 2023 meer aandacht te geven aan de combinatie van mantelzorg en werkgeverschap. We hebben opdracht gegeven aan het bureau Jong en Veer om samen met Veens Welzijn hier verder invulling aan te geven. Hiervoor is er door Jong en Veer een plan van aanpak gemaakt. Een deel van de uitvoering valt in 2023 en een deel van de uitvoering valt in 2024. Om ook volgend jaar verdere invulling te kunnen geven aan dit plan wordt voorgesteld om de resterende middelen ad € 47.000 over te hevelen van 2023 naar 2024. Dit geeft ons de mogelijkheid om het project uit te breiden waar nodig en invulling te geven aan het ondersteunen van onze mantelzorgers.
Algemene voorziening jeugd	€ 77.000	Bij de Jaarstukken 2022 zijn het resterende budget voor de transformatie van het jeugdbeleid en de extra ontvangen middelen voor jeugdbeleid vanuit de decembercirculaire 2022, in totaal € 57.000, overgeheveld van 2022 naar 2023. Dit mede ter dekking van de risico's op de inhoudelijke beleidsprogramma's Proeftuin en Hervormingsagenda. Deze risico's hebben zich in 2023 niet in geld vertaald, waardoor de middelen nog beschikbaar zijn. Voorgesteld wordt om het nog beschikbare budget, ad € 57.000, over te hevelen van 2023 naar 2024 en eenmalig te gebruiken voor de consultatiefunctie van het CJG. Gecertificeerde Instellingen (een wettelijk verwijzer naar jeugdhulp) zijn vanuit het Toekomstscenario Jeugd – en Gezinsbescherming verplicht om af te stemmen met het lokale team (dus het CJG) over de in te zetten jeugdhulp. Het CJG kent namelijk het lokale aanbod het best. Hiervoor is extra capaciteit nodig bij het CJG. De beschikbare middelen kunnen hiervoor in 2024 worden ingezet. Voor 2025 hopen we voor deze functie meer duidelijkheid te hebben over de structurele financiering van deze functie.
CJG	€ 150.000	In de Programmabegroting is voor 2023 en volgende jaren € 150.000 opgenomen als ontwikkel- en implementatiebudget voor jeugd. Dit budget is onder meer beschikbaar gesteld voor de verwachte ontwikkelingen vanuit de Hervormingsagenda. De implementatie van de Hervormingsagenda jeugd heeft echter voor 2023 nog niet geleid tot concrete acties en projecten. De VNG en alle landelijke partners bereiden dit nu voor. Ook de andere beoogde kosten op deze post zijn dit jaar niet gemaakt, doordat niet duidelijk was wat de landelijke ontwikkelingen rondom GALA/ Kansrijke Start voor ons zouden gaan betekenen. Voor 2024 brengen we dit in beeld voor zowel GALA/ Kansrijke Start als de hervormingsagenda. Daarnaast wordt er mogelijk extra beleidscapaciteit ingezet voor o.a. de coördinatie op de hervormingsagenda. We stellen daarom voor om het resterende bedrag van € 150.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Schulphulpverlening beleid	€ 50.000	In 2021 en 2022 zijn extra incidentele middelen ontvangen voor onder andere de uitvoering van vroegsignalering. Deze incidentele middelen zijn de afgelopen jaren overgeheveld om een structureel tekort af te dekken. Hiervan is een bedrag van € 225.000 over. Voorstel is om dit bedrag af te ramen, aangezien bij de Programmabegroting 2024 structureel budget is gevraagd ad € 90.000 per jaar. Daarnaast wordt voorgesteld om een bedrag van € 50.000 over te hevelen van 2023 naar 2024. Deze middelen worden gereserveerd voor het contract dat we dienen te sluiten met Stratech in verband met de aanschaf van een extra module voor het Schuldenknooppunt.
Juridisch budget	€ 65.000	Het voorbereidingsproces voor de inkoop en implementatie van een nieuwe inkoopapplicatie (S2P) vraagt meer tijd dan vooraf ingeschat. Om deze reden wordt het in 2023 toegekende budget niet volledig gebruikt en zal dit doorgezet moeten worden naar 2024 om een verdere succesvolle voorbereiding, aanbesteding en implementatie te garanderen. Voorgesteld wordt om het geprognoseerde restant budget ad € 65.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Dataorganisatiemanagement	€ 57.000	Verschillende projecten en daarmee gepaard gaande uitgaven moeten nog op volle snelheid komen. In het eerste jaar van uitvoering, lopen wij derhalve achter. Bovendien zijn enkele medewerkers vertrokken, waardoor de uitvoeringskracht tijdelijk afnam. Dit wordt in het tweede jaar (2024) zoveel mogelijk ingehaald. Voorgesteld wordt om € 57.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
Datagredeven werken	€ 85.000	Het vertrek van een aantal medewerkers en de afstemming binnen de organisatie heeft meer tijd nodig gehad. Hierdoor loopt de effectivering van een aantal projecten vertraging op. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 85.000,- over te hevelen van 2023 naar 2024.
Implementatie WOO	€ 70.000	Het zwaartepunt van de uitvoering van de implementatie van de Wet Open Overheid (Woo) ligt in 2024. Voorgesteld wordt om de resterende middelen van € 70.000,- over te hevelen van 2023 naar 2024 om de grote hoeveelheid projecten in dat jaar te kunnen uitvoeren.
Tozo	€ 353.000	De Tozo-regeling is per 1 oktober 2021 afgeschaft. echter kent de regeling nog wel een nasleep. De komende jaren dienen er middelen gereserveerd te worden voor de uitvoering van de werkzaamheden. We verwachten nog € 229.000 nodig te hebben voor een correcte afwikkeling. Daarnaast is er een grote wetswijziging doorgevoerd. De ontvangen middelen voor implementatie zijn deels uitgegeven. Het restant ad € 53.000 willen we komend jaar inzetten. Verder zijn € 71.000 aan

		rijksmiddelen ontvangen voor Breed Offensief welke bestemd zijn voor inhuur ter verbetering van de processen rondom de Wet verbetering Poortwachter (WvP). Er wordt voorgesteld om in totaal € 353.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.
--	--	--

Bijlage 5: Second opinion grondwaarde Veenendaal-oost

Inleiding

In 2003 zijn gemeente en de Quattro partijen (Patrimonium Woonservice, Van Elst Vastgoed en Latei projectontwikkeling) een samenwerkingsovereenkomst (SOK) aangegaan voor de ontwikkeling van Veenendaal-oost. In de SOK is geregeld hoe partijen omgaan met het risico van de verstrekte borgtocht door de gemeente aan OVO.

Indien de gemeente (volgens een in de SOK afgesproken berekening) risico loopt, dan verstrekt Quattro daar tegenover een concerngarantie die 50% van dit risico dekt. Jaarlijks wordt volgens deze in de SOK afgesproken methode beoordeeld of deze concerngarantie nodig is. Deze methode gaat uit van het vreemd vermogen (gebaseerd op het eigen vermogen en de boekwaarden van kosten en opbrengsten van de grond) en de historische kostprijs van de gronden. Ook voor 2024 is van het Ontwikkelingsbedrijf Veenendaal-oost (OVO) de prognose hiervan ontvangen.

Risicodragend vermogen 2023 volgens SOK

Het vreemd vermogen daalt naar verwachting van € 17,6 miljoen (begin 2024) naar € 15,9 miljoen (eind 2024). Als gevolg van de verkoop van grond daalt de waarde van de grond die OVO in portefeuille heeft van naar verwachting van € 20,3 miljoen (begin 2023) naar € 19,7 miljoen (eind 2024). Zie tabel hieronder.

Het risicodragend vermogen wordt bepaald door de waarde van het vreemd vermogen te verminderen met de waarde van de grond (het onderpand). In de SOK is vastgelegd dat voor de bepaling van de concerngarantie uitgegaan wordt van het gemiddelde risicodragend vermogen van 1 januari en 31 december van betreffend jaar. Op basis van deze berekening is in 2023 het verwachte risicodragend vermogen € -3.2 miljoen (afgerond). Dit betekent dat er op grond van de afspraken in de SOK geen aanvullende concerngarantie nodig is.

	1-1-2024	31-12-2024	Gemiddelde
Vreemd vermogen	€ 17.606.630	€ 15.893.822	€ 16.750.226
Waarde grond	€ 20.267.200	€ 19.706.554	€ 19.986.877
Risicodragend vermogen	€ -2.660.570	€ -3.812.732	€ -3.236.651

Grondwaarde volgens second opinion

Als onderdeel van het gemeentelijk risicomanagement wordt vanaf 2012 jaarlijks een second opinion opgesteld. In deze berekening wordt de actuele marktwaarde van de bouwgrond bepaald. Dit wordt vergeleken met het bedrag dat OVO heeft geleend bij de bank en waarvoor de gemeente borg staat. In 2020 is bij het besluit tot meerjarige borgstelling toegezegd deze second opinion jaarlijks aan de raad te blijven verstrekken. Bij een negatieve uitkomst is het noodzakelijk om in ieder geval in het risicoprofiel van de gemeente hiermee rekening te houden. Dit staat los van de contractuele afspraken.

De Lorijn (extern adviesbureau) heeft berekend dat de actuele grondwaarde € 28 miljoen bedraagt per 1 september 2023 (was € 33,2 miljoen per 1 september 2022). De garantstelling voor OVO bedraagt € 25 miljoen in 2023 (€ 35 miljoen in 2022, voorafgaande aan de aankoop van de gronden in Groenpoort). De grondwaarde is daarmee € 3 miljoen hoger (was € 8,2 miljoen hoger) dan de garantstelling.

Conclusie

Uit de berekening op basis van de SOK blijkt dat er geen concerngarantie door de Quattro partijen in OVO hoeft te worden verstrekt. De grondwaarde op basis van de historische kostprijs is namelijk hoger dan het berekende vreemd vermogen. Gelet op de gemaakte afspraken is contractueel gezien geen aanvullende concerngarantie noodzakelijk en mogelijk.

Uit de second opinion blijkt een voordelig verschil van € 3 miljoen tussen de borgstelling en de grondwaarde. Het voordelig verschil ontstaat doordat ruwe grond bouwrijp is gemaakt. De

waarde van de grond neemt hierdoor toe. Van belang is wel om vast te stellen dat het hier om een momentopname gaat per 1 september 2023. Als gevolg van mutaties door het verder bouwrijp maken en grondverkopen zal de waarde van de grond, net zoals de afgelopen tijd, blijven schommelen. Er is zelfs een situatie denkbaar dat er dermate veel grond is verkocht dat de grondwaarde lager is dan de borgstelling. In een dergelijke situatie beschikt OVO over weinig grond maar door de verkoop van de grond over veel liquide middelen. Deze liquide middelen worden in bovenstaande berekening verder niet betrokken maar zijn wel van belang voor het afdekken van het gemeentelijk risico.